

ประเด็นของชีวิต

การเริ่มต้น/การสิ้นสุด

เวลาใด โดยที่ปรากฏสัญญาณของการมีชีวิตขึ้นแล้ว เช่น จาม หรือไอหรือนิ้วกระดูกเป็นต้น ทารกผู้นี้มีสิทธิ์ได้รับมรดกจาก เจ้ามรดกของตนที่เสียชีวิตไป ภายหลังจากเริ่มตั้งครรรภ์ และ ต่อมาภายหลังถ้าหากทารกคนนั้นเสียชีวิต ทายาทก็มีสิทธิ์รับมรดกจากทารกนั้น.

สอง : อิสลามให้หลักคำประกันศักดิ์ศรีของทารก และ ให้การคุ้มครองจากการทำแท้งโดยเจตนา โดยไม่มีสิทธิ์อันชอบธรรมตามหลักการศาสนา ถึงขนาดที่ว่า ถ้าหากผู้หญิงคนหนึ่งกระทำความ ผิดถูกต้อง สิ้นประหารชีวิตขณะตั้งครรรภ์ ก็ให้ร่นการประหารชีวิตออกไปจนกว่าจะคลอด บางทีคนจะว่าจนกว่าจะให้ทารกได้เต็มมจนครบกำหนด โดยมีหลักฐานว่าท่านศาสดา (ซ.ล.) “ ได้รับการลงโทษสตรี ที่มีความผิดฐาน ละเมิดประเวณีออกไปก่อน จนกว่านางจะคลอดบุตร ” และ เป็นหลักฐานชี้ว่า ครรรภ์ที่เกิดจากการละเมิดประเวณี จะไม่

เป็นเหตุทำให้อนุญาตทำแท้งได้.

สาม : อิสลามได้กำหนดลงโทษปรับสินไหม (ฆุรเราะห์) กับผู้ที่ทำให้เกิดการแท้งขึ้น โดยมีหลักพิจารณาดังนี้ ถ้าหากทารกคลอดออกมาเสียชีวิต หรือออกมาก่อนครบสี่เดือน ค่าปรับสินไหมจะเท่ากับ เศษหนึ่งส่วนสิบของผู้ใหญ่ (คืออูฐหนึ่งร้อยตัว) ถ้าหากคลอดออกมาภายหลังสี่เดือนและมีชีวิตค่าปรับสินไหมจะเท่ากับผู้ใหญ่.

ตัวอย่างเหล่านี้และอื่นๆ ทำให้พวกเราได้เห็นข้อกำหนดทางบัญญัติศาสนา ในการปกป้องชีวิตตัวอ่อน และรักษาสีห์ติต่างๆ ของพวกเขาขณะอยู่ในมดลูก.

แต่เราพบว่าตัวเราเองอยู่ในยุคนี้ และความเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการค้นพบทางวิชาการ ช่างหน้าบานหน้าตาต่างที่เปิดอยู่ จนเกือบจะเอื้อมมือไปทำร้ายตัวอ่อนอย่างผิดทาง.

สิ่งที่อนุมัติ และสิ่งต้องห้ามในเรื่องเหล่านี้ยังคงแกว่งไกว

ระหว่างการอธิบายทางวิชาการสมัยใหม่สำหรับการเจริญเติบโตของทารก และขั้น ตอนของทารก การเคลื่อนไหว และเริ่มต้นชีวิตในทารก.

นักนิติศาสตร์อิสลามในยุคก่อน ได้พยายามอธิบายการเริ่มต้นชีวิตของตัวอ่อน แต่ไม่่ง่ายสำหรับพวกเขาที่จะใช้เครื่องมือสมัยใหม่ ในวิชากุมารเวช เช่น กล้องขยายในมดลูก เครื่องอัลตรา-ซาวด์ เครื่องตรวจทารกในมดลูก การติดตามการเจริญเติบโตของทารก เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์เหล่านี้ในปัจจุบัน สามารถถ่ายภาพความเจริญเติบโตของทารกได้ ชั่วโมงต่อชั่วโมง วันต่อวัน จนสามารถกลายเป็นมนุษย์ที่มีรูปร่างสมบูรณ์.

ด้วยเหตุนี้ ทักษะของนิติศาสตร์ (หรือบางส่วน) จะเห็นว่าชีวิตคือคลานเข้าสู่ทารกพร้อม การเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆ ของทารกในครรภ์ คือประมาณเดือนที่สี่ของการตั้งครรภ์ โดยเชื่อว่าการเคลื่อนไหวนั้น เท่ากับเป็นการเริ่มต้นชีวิต.

เท่าที่ปรากฏหลักฐานทางศาสนาในเรื่องดังกล่าว คือ ฮะดีษจากท่านรอซูล (ซ.ล.) ว่า (คนหนึ่งจะอยู่ในครรภ์ของมารดาเป็นเวลาสี่สิบวัน ในสภาพการปฏิสนธิ แล้วกลายเป็นเลือดก้อนในเวลาเท่ากันนั้น แล้วกลายเป็นเนื้อก้อนในเวลาเท่ากันนั้น หลังจากนั้นมาลาอิกะห์จะถูกส่งไป และใส่วิญญาณเข้าไปในทารก) เป็นฮะดีษซอเฮียะห์.

นักวิชาการนิติศาสตร์บางท่าน เข้าใจจากฮะดีษดังกล่าวว่า ชีวิตเริ่มต้นในทารกภายหลังจากวิญญาณเข้าไป คือภายหลังจาก (120) วัน นับตั้งแต่ตั้งครรภ์ ด้วยเหตุนี้จึงพบว่าบางสำนัก (มัซฮับ) จึงอนุญาตให้ทำแท้ง (เพราะมีเหตุจำเป็น) ก่อน 120 วัน เช่นเดียวกับศักดิ์ศรีของทารกจะถูกคุ้มครองภายหลังจากเดือนที่สี่ โดยถือเป็นมติของทุกสำนัก (มัซฮับ)

ต้นศตวรรษที่ยี่สิบ หรือหลังจากนั้นเล็กน้อย และภายหลังจากการประดิษฐ์กล้องขยาย และความก้าวหน้าในวิชาการชันสูตร และวิชากุมารเวช... ฯลฯ จึงมีความมั่นใจได้ว่าจะไม่ทิ้งโอกาสของความสงสัยว่าชีวิตจะเริ่มต้น (ภายในมดลูก) นับตั้งแต่วันที่แรกของการตั้งครรภ์ ภายหลังจากการปฏิสนธิ และการสร้างตัวของไข่ต่อ จากนั้น มีบางทัศนะกล่าวว่าทารกนับตั้งแต่ช่วง แรกของการตั้งครรภ์ เป็นสิ่งมีชีวิต มีศักดิ์ศรี และไม่ยินยอมให้ล่วงละเมิดต่อสิ่งมีชีวิตนี้.

ข้อเท็จจริงทางวิชาการนี้ ได้กลายเป็นหลักทางศาสนา และกฎหมายได้ถูกนำมาอภิปรายในที่ประชุมสัมมนาต่างๆ ที่มีการศึกษาค้นคว้าเรื่องการทำแท้ง และทำทัของอิสลามถึง

เรื่องนั้น.

แต่ข้าพเจ้ายังไม่มีความมั่นใจ ต่อผลลัพธ์ที่ได้นี้... และมีความรู้สึกไว้ในผลลัพธ์ของมัน มีการละเลยไม่สนใจ ต่อความหมายของฮะดีษในเรื่องนี้ และมันโน้มเอียงที่จะยึดถือทัศนะของวิทยาศาสตร์ที่กล่าวว่าการเริ่มต้นชีวิต หมายถึงการเริ่มศักดิ์ศรีของทารก.

ขณะที่เราพบว่า วิทยาศาสตร์ก้าวหน้าไปรวดเร็วมาก ... เราก็จะพบว่าวิทยาศาสตร์ก็มีการเปลี่ยนแปลง ! เป็นที่ปรากฏ - เช่นกัน - โดยไม่มีข้อสงสัยว่าชีวิตเริ่มต้นก่อนจะมีการปฏิสนธิ (ผสมกัน) และเกิดเป็นทารก หรือเป็นไข่ ?! ชีวิตมีอยู่แล้วในเชื้อสเปิร์ม และมีอยู่แล้วในไข่ที่ออกมาจากรังไข่ของสตรี ซึ่งทั้งสองนั้นมีชีวิตในตัวเองตามหลักวิชาการ การปฏิบัติการปฏิสนธิ และการตั้งครรภ์ เป็นการทำให้ชีวิตที่มีอยู่ก่อนนั้น ดำเนินต่อเนื่องไป.

ดังเป็นที่ทราบดี - ทั้งประเพณี และหลักศาสนา - ว่า ชีวิตเบื้องต้น หรือ พื้นฐานในไข่หรือเชื้อสเปิร์ม เป็นชีวิตที่ยังไม่มีศักดิ์ศรี และศาสนาไม่ห้ามทำลายโดยอาศัยหลักฐานที่ว่า เชื้อสเปิร์มนับล้านๆ ตัวอาจถูกทำลาย หรือถูกทิ้งไปโดยไม่มีบาป และทุกเดือนที่สตรีวัยผู้ใหญ่จะสูญเสียไข่ไปโดยไม่มีการผสม และไม่มีบาป.

ข้าพเจ้าขอเพิ่มเติม ข้อเท็จจริงทางวิชาการดังต่อไปนี้ คือ อาจเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นได้จากการผสมกันระหว่างไข่กับเชื้อสเปิร์ม แต่ครรภ์นี้ผิดปกติ และเรียกครรภ์นี้ว่า เป็นแบบพวงหรือรูปกระเพาะสัตว์ ครรภ์ที่จะเกิดจากการปฏิสนธินี้จะเบื่อก่อนจากเส้นใยในรูปของถุงน้ำลักษณะคล้ายพวงอุ้งน จะไม่สามารถพัฒนาเป็นทารกหรือมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ ในทางการแพทย์ถือว่าจำเป็น ต้องทำแท้งการตั้งครรภ์ลักษณะนี้ และต้องทำให้มดลูกสะอาดทันทีที่ตรวจพบ เพื่อไม่ให้เป็นอันตรายกับมารดา.

และเป็นที่ยุ้กันทางวิชาการว่า ไม่ใช่ว่าการผสมกันระหว่างเชื้อสเปิร์มกับไข่ทุกครั้งจะต้องเป็นการปฏิสนธิเป็นทารกที่มีชีวิต แต่อาจเกิดเป็นทารกที่พิการ หรือไม่สมประกอบ และจะยังคงอยู่ในมดลูกชั่วระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเวลาหลายสัปดาห์ก่อนจะแท้งโดยอัตโนมัติ หรือทำให้พ้นจากมดลูกไป.

สรุปได้ความว่า : การตั้งครรภ์ทุกครั้งไม่ได้หมายความว่า จะก่อให้เกิดเป็นมนุษย์ หรือเป็นคนที่มีศักดิ์ศรี และจำเป็นที่ต้องดำรงรักษาไว้ ?

ดังนั้นจึงเกิดคำถามที่จะต้องนำไปอภิปรายดังต่อไปนี้ :

- ผลจากการผสมกันของเชื้อสเปิร์มกับไข่ เมื่อใดจึงจะเกิดควมมีชีวิตคัศร์ และสิทธิต่างๆ ?

- ควมมีชีวิตคัศร์ของทารก จะเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อใด ?

ในความเห็นของทศนะที่ว่า คัศร์คัศร์ของทารกและครรรค์ จะเริ่มต้นตั้งแต่ทารกนี้ จะกลาย เป็นมนุษย์และเป็นคนที่สมบูรณ์.

ดังนั้นมนุษย์ หรือทารกที่มีคุณสมบัติ และ รูปร่างของมนุษย์แล้ว ถือว่าเป็นผู้ที่มีคัศร์คัศร์ และสิทธิต่างๆ จึงไม่ใช่ว่าทุกสิ่งที่มีชีวิต (หรือมีสื่อของชีวิตอยู่ในสิ่งนั้น) ในมดลูกจะได้รับเกียรติและได้รับการยกย่องถึงขนาดนี้ ?

และเมื่อเราติดตามชีวิต (ของมนุษย์) ภายในมดลูกเราก็จะพบว่า มันผ่านขั้นตอนต่างๆ มากมาย คัมภีร์อัลกุรอานได้บรรยายขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้อย่างละเอียด

อัลลอฮ์ ตาอาลาตรัสว่า :

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ * ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ * ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا * ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَبَارَكُ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (المؤمنون 12-14)

“ แท้จริงเราได้สร้างมนุษย์ขึ้นมาจากธาตุดิน หลังจาก

นั้นเราได้สร้างเขา ขึ้นมาจากการปฏิสนธิในที่พำนักอันมั่นคง หลังจากนั้นเราได้สร้างจากการปฏิสนธินั้น เป็นก้อนเลือด เราได้สร้างก้อนเลือดเป็นก้อนเนื้อ เราได้สร้างก้อนเนื้อเป็นกระดูก เราได้หุ้มห่อกระดูกด้วยเนื้อ หลังจากนั้นเราได้สร้างเขาเป็นรูปร่างอีกอย่างหนึ่ง อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงจำเริญพระองค์เป็นผู้สร้างที่งดงามที่สุด ” (อัลมุอฺมีนูน 12-14)

การบรรยายทางวิชาการ (การชันสูตรศพ) ของทารกสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ :

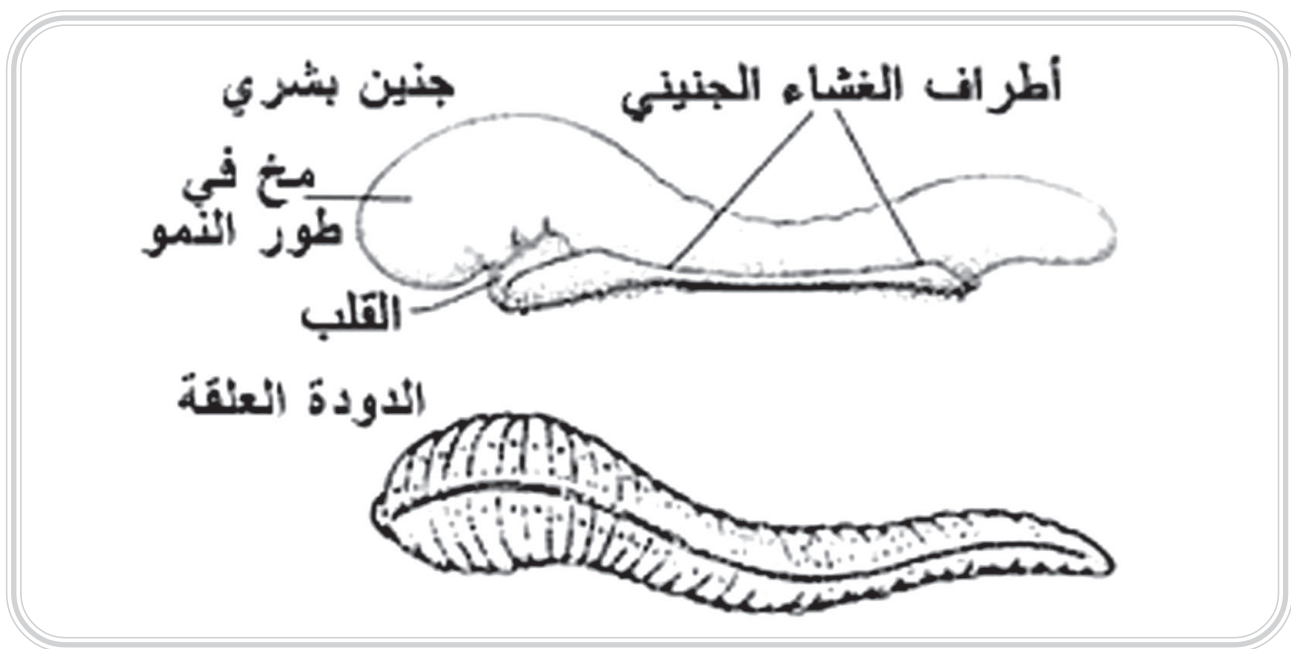
ภายหลังจากเชื้อสเปิร์ม ได้พบกับไข่แล้ว ผลลัพธ์จะเปลี่ยนแปลง จากสภาพการปฏิสนธิไปเป็นเลือดก้อน แล้วเปลี่ยนเป็นก้อนเนื้อ จนเริ่มเกิดกระดูกและเนื้อ เมื่อมาถึง ณ จุดนี้ เซลล์และเส้นใยต่างๆ ยังไม่เกิดเกาะกลุ่มเป็นรูปร่างเหมือนมนุษย์ และยังไม่มีส่วนใดเคลื่อนไหว ต่อมาเมื่ออายุของทารกเกือบครบสี่สิบวัน ก็จะเริ่มเกิดอวัยวะต่างๆ ต่อมาก็ลำของไขสันหลัง ซึ่งเป็นศูนย์รวมของประสาทต่างๆ และใน 42 วันนับตั้งแต่ตั้งครรรค์

อัลกุรอานได้บรรยายการสร้างมนุษย์ไว้ว่า

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ (الإنسان 2)

“ แท้จริงเราได้สร้างมนุษย์ ขึ้นมาจากน้ำเชื้อที่ผสมกัน ” (อัลอินซาน 2) คือน้ำเชื้อที่ผสมกันระหว่างเชื้อสเปิร์มและไข่ อัลลอฮ์ตาอาลาได้ตรัสว่า :

4 خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٍ (النحل 4)

“ พระองค์ได้สร้างมนุษย์ ขึ้นมาจากน้ำเชื้อ แล้วเขาก็เป็นปรปักษ์อย่างชัดเจน ” (อันนะห์ลี 4) หมายถึง มนุษย์นั้นเกิดจากน้ำเชื้อ.

และพระองค์ตรัสว่า :

2 خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (العلق)

“พระองค์สร้างมนุษย์ขึ้นมาจากก้อนเลือด” (อัลอะลัก 2) หมายถึงขั้นตอนของก้อนเลือดก่อนถึงขั้นตอนของมนุษย์

หลังจากนั้นพระองค์ได้ตรัสว่า :

4 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ (التين)

“ ขอสาบานว่า เราได้สร้างมนุษย์ขึ้น มาในรูปร่างที่สวยงามยิ่ง ” (อัลฏิน 4)

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด เราสามารถสรุปได้ว่า การผสมกันของเชื้อสเปิร์มกับไข่เป็นครั้งแรกนั้นยังไม่เป็นมนุษย์ ถึงแม้ว่าจะมีชีวิตแล้ว เช่นเดียวกับขั้นตอนต่างๆ ขณะอยู่ในสภาพปฏิสนธิเลือดก่อน เนื้อก่อน กระจุดและเนื้อก็ยังไม่ใช่ของมนุษย์ ที่อยู่ในสภาพที่มีเรื้อนร่างสวยงาม ขึ้นต่อไปของขั้นตอนเหล่านี้ก็คือ ขั้นตอนการเกิดอีกรูปหนึ่ง และเกิดรูปลักษณะของความเป็นมนุษย์

สรุปความ

ศักดิ์ศรีของตัวอ่อน เป็นสิ่งที่อิสลามให้การค่าประกันแต่ศักดิ์ศรีนี้จะเริ่มต้นเมื่อใด? จะเริ่มต้นพร้อมกับเริ่มต้นชีวิตใช่ไหม? หรือเริ่มต้น พร้อมกับเริ่มต้นเคลื่อนไหวของอวัยวะ (การเคลื่อนไหวที่ยังไม่รู้สึกร) ภายหลังตั้งครรรภ์ประมาณ 40 วัน?

หรือเริ่มต้น พร้อมกับที่แม่รู้สึกถึงการเคลื่อนไหวในเดือนที่สี่หรือห้านับตั้งแต่ตั้งครรรภ์?

สิ่งที่ข้าพเจ้ามีทัศนะ - อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงรู้ยิ่ง - ต่อหลักการที่ว่าศักดิ์ศรีของทารกเริ่มต้น พร้อมกับเริ่มมีชีวิต ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด

แต่ทัศนะของข้าพเจ้าคือ การเคลื่อนไหวเริ่มต้นขณะที่ทารกเริ่มมีรูปร่างเป็นมนุษย์ คือภายหลังจาก 40 วัน นับตั้งแต่กำเนิดทารกอยู่ในครรรภ์มารดา และอัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงสั่งจะที่พระองค์ตรัสว่า :

3 وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ (النجم)

“และเขา(มุฮำหมัด)จะไม่พูดตาม อารมณ์” (อันนัจม์ 3) และศาสนทูตของพระองค์ก็มีสั่งจะ

<http://www.islamset.com/arabic/abioethics/engab/baslama.htm>

การประชุมในหัวข้อ “ชีวิตมนุษย์เริ่มต้น และสิ้นสุดตามทัศนะของอิสลาม”

การประชุมหัวข้อดังกล่าวมีจุดมุ่งหมาย ที่จะอธิบายบัญญัติทางศาสนา ในสิ่งที่แพทย์มุสลิมกำลังเผชิญในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน สำหรับวิชาชีพแพทย์, และสิ่งที่จะเกิดตามมาจาก การปฏิบัติหน้าที่ว่า มีข้อกำหนดทางศาสนาและมติด่างๆ ทาง การแพทย์เป็นอย่างไร ซึ่งอาจมีผล กระทบกับชีวิตมนุษย์ทั้งด้านบวกหรือด้านลบ เป็นการอธิบายข้อเท็จจริง และเพื่อจะทราบถึงสิ่งที่ศาสนาอนุมัติ และสิ่งที่ศาสนาห้ามภายในกรอบบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม เพราะความจริงมีความก้าวหน้า และพัฒนาการทางด้านวิทยาทางการแพทย์ และเทคนิคสมัยใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นการร่วมประชุมของแพทย์ นักนิติศาสตร์ นักกฎหมาย และการวิจัยเรื่องเริ่มต้นชีวิต และสิ้นสุดการกำหนดความเห็นทางด้านศาสนา สำหรับสิ่ง

อนุมติ และสิ่งต้องห้าม จึงนับว่าเป็นความจำเป็นรีบด่วน สำหรับการปฏิบัติงานประจำวันที่จะไปกันได้กับนวัตกรรมทางการแพทย์สมัยใหม่.

บทวิจัยทางการแพทย์ และนิติศาสตร์ที่ภู่านำเสนอในระหว่างการประชุม เรื่องการเริ่มต้นชีวิตมนุษย์ และสิ้นสุดของชีวิต ทั้งด้านการแพทย์และนิติศาสตร์อิสลาม

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายปัญหาต่างๆ ที่แพทย์ต้องเผชิญในการปฏิบัติงาน ตามวิชาชีพด้านมนุษยธรรม และที่ต้องการความเห็นที่ถูกต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดทางศาสนา เพื่อที่แพทย์จะไม่ต้องยึดเอาการวินิจฉัยส่วนตัว มาเป็นบรรทัดฐาน และเพื่อนำข้อกำหนดทางศาสนา มาใช้กับนวัตกรรมใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์ และถ่ายทอดมาถึงพวกเรา จากประเด็นที่จะต้องวางกฎเกณฑ์ทางศาสนาสำหรับประเด็นต่างๆ เหล่านี้.

ในการประชุมครั้งนี้ ได้เปิดโอกาสให้นักวิชาการด้านศาสนาและแพทย์มุสลิม ได้แสดง ผลงานต่างๆ มากมายที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มต้นชีวิต และการสิ้นสุด และการปลูกถ่ายอวัยวะ

การประชุมครั้งนี้ซึ่งมีทั้ง การแพทย์ นักวิชาการศาสนา นักกฎหมาย และนักวิชาการมนุษยศาสตร์จบลงภายหลังจากวิจัยเนื้อหาการเริ่มต้นชีวิตและสิ้นสุดโดยมีปฏิญญาหลายข้อ :

ปฏิญญาของที่ประชุม

มวลการสรรเสริญ เป็นสิทธิแต่อัลลอฮ์ (ช.บ.) และด้วยการดูแลของพระองค์ องค์การอิสลามเพื่อวิชาการทางการแพทย์ ได้จัดประชุมร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขของประเทศคูเวต เป็นการประชุมครั้งที่สองจากลำดับการประชุมขององค์การเรื่อง (อิสลาม และ ปัญหาทางการแพทย์ยุคใหม่) ภายใต้วหัวข้อเรื่อง “ ชีวิตมนุษย์ จุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของชีวิต ตามทัศนะของอิสลาม ” ระหว่างวันที่ 24 - 26 รบิอุลอาคิร ฮ.ศ. 1405 ตรงกับวันที่ 15 - 17 มกราคม ค.ศ 1985 ที่โรงแรมฮิลตันประเทศคูเวต เป็นการตอบสนองความรู้สึกของคนทั่วไปที่รู้สึกว่ ปัญหายุคใหม่มีความยุ่งยากมาก นักวินิจฉัยเพียงคนเดียว ไม่อาจเข้าถึงปัญหาได้อย่างแจ่มแจ้ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องระดมความคิดของนักวิชาการมุสลิม ที่มีความเชี่ยวชาญร่วมกับความพยายามของนักนิติศาสตร์ เพื่อเป็นประกันว่าทัศนะทางศาสนาตั้งอยู่บนฐานข้อมูล ที่ละเอียดมากพอกับเรื่องที่ถูกเสนอเข้ามา.

ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการเชิญนักนิติ ศาสตร์อิสลาม นักการแพทย์ นักกฎหมาย และนักมานุษยวิทยา โดยกำหนดให้วันแรกเป็นวันของการค้นคว้าเรื่องเริ่มต้นชีวิต และวันที่สองเพื่อการค้นคว้าเรื่องการสิ้นสุดของชีวิต และที่ประชุมได้แต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเพื่อทำการเรียบเรียง เนื้อหาในตอนเช้าของวันที่สาม เพื่อรวบรวมและเรียบเรียงสาระที่ได้จากการประชุม.

และภายหลังจากได้ศึกษาข้อเสนอ ที่นำ เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม และที่ผู้รายงานกลุ่มย่อยนำเสนอบันทึกตลอดจนเอกสารที่ผู้เข้าร่วมประชุมบางท่าน ได้เสนอเข้ามาในการประชุมครั้งนี้

ที่ประชุมจึงมีมติดังนี้ :

การเริ่มต้นชีวิต

หนึ่ง : การเริ่มต้นชีวิตจะนับตั้งแต่เชื้อสเปิร์มผสมกับไข่ เพื่อที่จะเป็นไข่ที่ถูกผสมที่มีถุงพันธุกรรมที่สมบูรณ์ สำหรับผ่าพันธุมนุษย์โดยทั่วไป และสำหรับสิ่งมีชีวิตหนึ่งด้วยตนเอง ที่ต่างกับสิ่งมีชีวิตอื่น และจะเริ่มแยกตัวเพื่อทำให้เกิดทารกที่สมบูรณ์มีพัฒนาการ ในช่วงระยะเวลาตั้งครรภ์จนถึงคลอด

สอง : นับตั้งแต่การตั้งครรภ์นั้นคงอยู่ในมดลูกของสตรีตัวอ่อนก็จะได้รับการยกย่อง โดยความเห็นพ้องกันของนักวิชาการ และจะมีบทบัญญัติทางศาสนามาใช้กับตัวอ่อนที่กล่าวนี้

สาม : เมื่อทารกถึงขั้นเป่าวิญญาณ (ตามทัศนะที่มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องกำหนดเวลาของการเป่าวิญญาณ บางทัศนะว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน และบางทัศนะว่า สี่สิบวัน) ศักดิ์ศรีของตัวอ่อนก็จะเพิ่มมากขึ้น โดยความเห็นพ้องกันของนักวิชาการ และจะมีบทบัญญัติอื่นทางศาสนา มาใช้กับทารกดังกล่าวอีก

สี่ : ส่วนหนึ่งของข้อกำหนดที่สำคัญ ก็คือ : ข้อกำหนดในการทำแท้ง ซึ่งอยู่ในข้อเจ็ดของปฏิญญา การประชุมเรื่อง “การให้กำเนิดในทัศนะของอิสลาม”

**ติดตามประเด็นของชีวิต
การเริ่มต้น/การสิ้นสุดในฉบับต่อไป**

***** ❁ ❁ *****

هدي من القرآن الكريم ดี กับ เลว ไม่เท่าเทียมกัน

พศ.ดร.อับดุลลาอะ ญะบิลลุฮ์

ซูเราะฮ์อัลมาอิดะฮ์ อายะฮ์ที่ 100

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

ความหมายโดยสรุป

ความว่า “จงกล่าวเถิด มุฮัมมัด (ซ.ล.) ว่าสิ่งเลวกับสิ่งดีนั้นไม่เท่าเทียมกัน และแม้ว่าความเลวที่มีอยู่มากมายจะทำให้เจ้าพึงใจก็ตาม จงยำเกรงอัลลอฮ์ (ซ.บ.)เถิด โอ้ผู้มีสติปัญญาทั้งหลาย เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับความสำเร็จ”

คำศัพท์ที่สำคัญ

- يَسْتَوِي เป็นคำกริยาแปลว่า เท่าเทียมกัน
- الْخَبِيثُ เป็นคำนามแปลว่าสิ่งเลว
- الطَّيِّبُ เป็นคำนามแปลว่าสิ่งดี
- أَعْجَبَ เป็นคำกริยาแปลว่าพึงใจ
- أُولِي الْأَلْبَابِ เป็นคำนามแปลว่าผู้มีปัญญา

คำอธิบาย

อัลลอฮ์ (ซ.บ.) เป็นผู้ทรงสร้างสรรพสิ่งต่างๆ และทรงให้สรรพสิ่งต่างๆมีลักษณะที่ตรงข้ามกัน เช่น ขาวดำ เล็กใหญ่ สูงต่ำ สวยชั่ว และดีชั่ว เป็นต้น การสร้างสรรพสิ่งต่างๆให้มีลักษณะตรงข้ามหรือลักษณะเป็นคู่ๆนั้นเป็นเดชานุภาพอันยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ (ซ.บ.) ดังที่อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ได้ตรัสไว้ว่า

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (49)

ความว่า “และจากทุกๆสิ่งนั้นเราได้สร้าง(มัน)ขึ้นเป็นคู่ๆ เพื่อพวกเจ้าจะได้ไตร่ตรอง” (อัสซาริยาต 49)

ความดีและความชั่วสิ่งดีและสิ่งเลวเป็นธรรมชาติที่อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ได้กำหนดให้เกิดขึ้น โดยที่พระองค์ได้ทรงชี้แนะให้มนุษย์ได้ตระหนักว่าความดีกับความชั่ว สิ่งดีกับสิ่งเลวนั้นไม่เท่าเทียมกัน สถานะของความดีเป็นสถานะที่สูงที่มนุษย์ทุกคนจะต้องแสวงหา ต่างกับสถานะของความชั่วซึ่งเป็นสถานะที่ต่ำทรามที่มนุษย์ทุกคนจะต้องออกห่างไกล สำนวนของอัลกุรอานที่ว่าสิ่งดีและสิ่งเลวไม่เท่าเทียมกันนั้นอาจฟังดูเป็นสำนวนบอกเล่า แต่ในความเป็นจริงก็คือต้องการกระตุ้นให้มนุษย์ใช้สติปัญญาในการเลือกระหว่างสองสิ่ง เพราะสองสิ่งไม่เท่าเทียมกัน และสิ่งที่มีมนุษย์ผู้มีปัญญา (أُولِي الْأَلْبَابِ) จะต้องเลือกคือสิ่งดีเท่านั้น แม้ว่าสิ่งดีจะมีอยู่เป็นจำนวนน้อยก็ตาม

การที่อัลลอฮ์ (ช.บ.) บอกถึงสิ่งไม่ดีว่ามีเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสังคมโลก โดยเฉพาะในสภาพ ปัจจุบันซึ่งพบว่าการชั่วร้ายหลายไปในทุกอณูของสังคม ทั้ง ความชั่วที่เปิดเผย และความชั่วที่แอบแฝง ความชั่วบาง ประเภทครอบงำสังคมจนสังคมเห็นเป็นความดี เช่นเดียวกับ ความดีบางประเภทที่สังคมเห็นเป็นเรื่องแปลกจนกลายเป็น ความชั่วในที่สุด ปริมาณจึงมิได้เป็นเกณฑ์หรือเครื่องวัดใน การเลือกแต่อย่างใด และเช่นเดียวกันความพึงใจต่อความชั่ว ที่แพร่หลายก็มิได้เป็นเหตุอนุญาตให้เลือกทำความชั่วนั้นๆ ตรง กันข้ามกลับเป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง ขอยกตัวอย่าง เช่นการแพร่หลายของยาเสพติดบางประเภทที่มุสลิมหลายคน เข้าใจว่าไม่อยู่ในข่ายต้องห้าม (ฮะรอม) เช่นน้ำใบกระท่อม หรือ ที่เรียกกันในหมู่วัยรุ่นว่าสี่คูณร้อย มีส่วนผสมของใบกระท่อม ยาแก้ไอ โคคาโคลา บางสูตรมียากันยุงและหลอดไฟนีออน ผสมด้วย ยาเสพติดสี่คูณร้อยกำลังแพร่หลายอย่างหนักในหมู่ เยาวชนมุสลิม โดยเข้าใจว่าไม่เป็นสิ่งฮะรอม เพราะไม่ใช่สุรา ซึ่งเป็นความเข้าใจผิด เพราะคำวาสุราหรือเหล้าในทัศนะของ

อิสลามคือทุกสิ่งที่ทำให้มึนเมา ไม่ว่าจะเรียกชื่อสิ่งนั้นว่าอะไร ก็ตาม ดังนั้นการดื่มสี่คูณร้อยจึงไม่แตกต่างจากการดื่มสุราแต่ อย่างใด มีค่าเท่ากันทั้งในโทษคุณยาและอาคิเราะฮ์

คำสอนจากอายะฮ์

- 1- ความดีกับ ความชั่ว สิ่งดีกับสิ่งเลว ไม่เท่าเทียมกัน
- 2- ยอานำความชั่วมาเจือปนกับความดี จนทำให้ความ ชั่วกลายเป็นความดี
- 3- อย่าพึงใจต่อการแพร่หลายของความชั่ว และต่อ จำนวนอันมากมายของมัน เพราะถึงอย่างไรความชั่วก็คือ ความชั่ว แม้ว่าสังคมจะให้การยอมรับ
- 4- การตักวาต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) คือการรู้จักแยกแยะสิ่งดี สิ่งเลว
- 5- ผู้มีตักวาดังกล่าวคือผู้มีปัญญาและรู้จักใช้ปัญญา ตริกตรอง

***** ❦ * ❦ *****

บทกวีจากท่านอิหม่ามชาฟีอี (เราะฮิมะฮุลลอฮ์)

قُلْ بِمَا شِئْتَ فِي مَسَبَّةٍ عَرَضِيٍّ فَسُكُوتِي
عَنْ اللَّيْمِ جَوَابُ
مَا أَنَا عَادِمَ الْجَوَابِ وَلَكِنْ مَا ضَرَّ
الْأَسَدَ أَنْ تُجِيبَ الْكِلَابَ

“เชิญตาว่าให้ร้ายฉันตามสบายเถิด ที่ฉันไม่พูดอะไรกับคนโง่ตานั้น ก็เป็นการตอบแล้ว ไรว่าฉันจะไม่มีคำตอบให้ เพียงแต่ว่า เรื่องอะไร ที่ราชสีห์จะไปตอบโต้สุนัข?”

วันชัย สะปะอูน

มุมมองคุณภาพ คือมนุษย์ที่ศึกษาตลอดชีวิต

ทฤษฎีการศึกษาในคำสอนของอิสลาม คือ การศึกษาตลอดชีวิต ดังท่านศาสดาได้กล่าวไว้โดยสรุปว่า “จงแสวงหาความรู้ตั้งแต่อยู่ในเปลจนถึงหลุมศพ” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่บัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

จากการกำหนดแนวทางในการศึกษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลประถม มัธยม จนถึงมหาวิทยาลัย ระดับการศึกษาดังกล่าวนั้นแม้จะใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้ในระบบ แต่ความรู้ที่เป็นสัจจะแห่งความหมายก็เป็นอย่างเดียวกันไม่ได้แตกต่างกัน

อย่างผมเรียนที่ปอเนาะ แต่ความหมายของความรู้ที่นำออกใช้ก็เหมือนกับที่เรียนกันมาจากระบบไม่แตกต่างกัน ความรู้จากปอเนาะมะโจ้ว อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี เมื่อผมได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสรุปประเด็นและปัญหาต่างๆ ผมได้นำไปใช้ในสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว ในฐานะวุฒิสมาชิก ๒ สมัย และในฐานะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๒ ครั้ง การนำเสนอสู่สภาดังกล่าวก็เหมือนกับสมาชิกคนอื่นๆ การอภิปรายในสภาก็ไม่แตกต่างกัน

ผมไม่ได้แนะนำให้ผู้่านเข้าเรียนในปอเนาะแบบผม แต่สภาพการศึกษาแบบปอเนาะปัจจุบันที่พัฒนาขึ้นมาจากอดีตถึงปัจจุบันไม่ได้แตกต่างกับสถาบันการศึกษาในระบบอื่นใดเลย แสดงว่าระบบปอเนาะแบบเดิมที่ผมผ่านมาได้พัฒนาขึ้นมาแล้วอย่าดูถูกทั้งปอเนาะอดีตและปอเนาะปัจจุบัน แต่เราต้องรวมความรู้ทุกยุคทุกด้านร่วมกันพัฒนาด้วยจิตคารวะ มิใช่ด้วยจิตดูถูกดูแคลนซึ่งกันและกัน

การศึกษาในปัจจุบันเราทราบกันดีว่า เราจะเรียนแบบบูรณาการ นั่นคือ การศึกษาสายสามัญและสายศาสนา ให้ครูสอนและนักเรียนเรียนกันแบบผสมผสาน มิใช่แบบแปลกแยกและแตกต่างกันจนพ้นจากสภาพบูรณาการ หลักสูตรเดี่ยวแต่บูรณาการหลายประเด็นและหลายวิชา ครูผู้สอนสามารถอธิบายได้

การสอนแบบบูรณาการที่การศึกษาสมัยใหม่เพิ่งนำมาใช้ที่จริงผมเรียนในปอเนาะการสอนในระบบปอเนาะได้นำวิธีสอนแบบบูรณาการมาใช้ก่อนหน้ามานานแล้ว เช่น ในชั่วโมงเรียนนิติศาสตร์ คือ วิชาฟิสิกส์ ครูมิได้อธิบายประเด็นเกี่ยวข้องกับ

เฉพาะวิชาฟิสิกส์เท่านั้น แต่ครูอธิบายรายละเอียดในด้านวิชา
ไวยากรณ์ วิชาปรัชญา วิชาจิตวิทยา และวิชาอื่นๆ ที่สามารถ
นำมาผสมผสานกันได้

การสอนของครูปอเนาะในวิชาหนึ่งและครูเห็นว่ามีส่วน
เกี่ยวข้องกับวิชาอื่นๆครูจะอธิบายทุกวิชา ทำให้ผู้เรียนได้รับ
ความรู้เพิ่ม และที่รู้แล้วก็จะทบทวนและกำชับให้รู้ยิ่งขึ้นใน
หนังสือเล่มหนึ่งครูอาจสอนเพียงวาระละบรรทัดเดียว แต่
อธิบายวิชาและประเด็นที่สามารถนำมาเกี่ยวกับประโยคหรือ
คำที่กำลังสอนได้อย่างละเอียดยิบ สอนบรรทัดเดียวอาจ
อธิบายความรู้วิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์
การสอนแบบนี้คือวิธีสอนแบบบูรณาการที่นิยมสำหรับ
ปอเนาะโบราณทั่วไป

สิ่งบกพร่องในการสอนแบบปอเนาะสมัยก่อน คือ การไม่
สอนภาษาพูด เพราะใช้เวลาหมดไปกับการสอนภาษาทางวิชา
การจนลืมนึกถึงภาษาพูด

ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้น จึงเพิ่ม
วิชาภาษาพูด เมื่อนักเรียนได้เรียนหลักสูตรสมัยใหม่ก็สามารถ
พูดภาษาอื่นได้แต่ความประสงค์ ผู้จบหลักสูตรปอเนาะ
แบบโบราณจึงพูดภาษาอื่นจากภาษาที่ตนพูดไม่ได้ นอกจาก
คนขยันที่จะพยายามท่องจำศัพท์ให้ได้อย่างมากแล้วก็ฝึกพูดกันเอง
หรือให้คนที่พูดเก่งมาสอนให้เป็นพิเศษ

หลักสูตรการสอนนั้นควรจะใช้หลักสูตรเดียว แต่ให้
อธิบายด้วยวิธีบูรณาการ หากใช้หลายหลักสูตรจะทำให้
นักเรียนเปลืองสมองจนล้าสน เบื่อเรียน ซ้ำซ้อน และเปลือง
เวลา ผมได้ทดลองวิธีการที่ผมกล่าวมานี้ ด้วยการเปิด

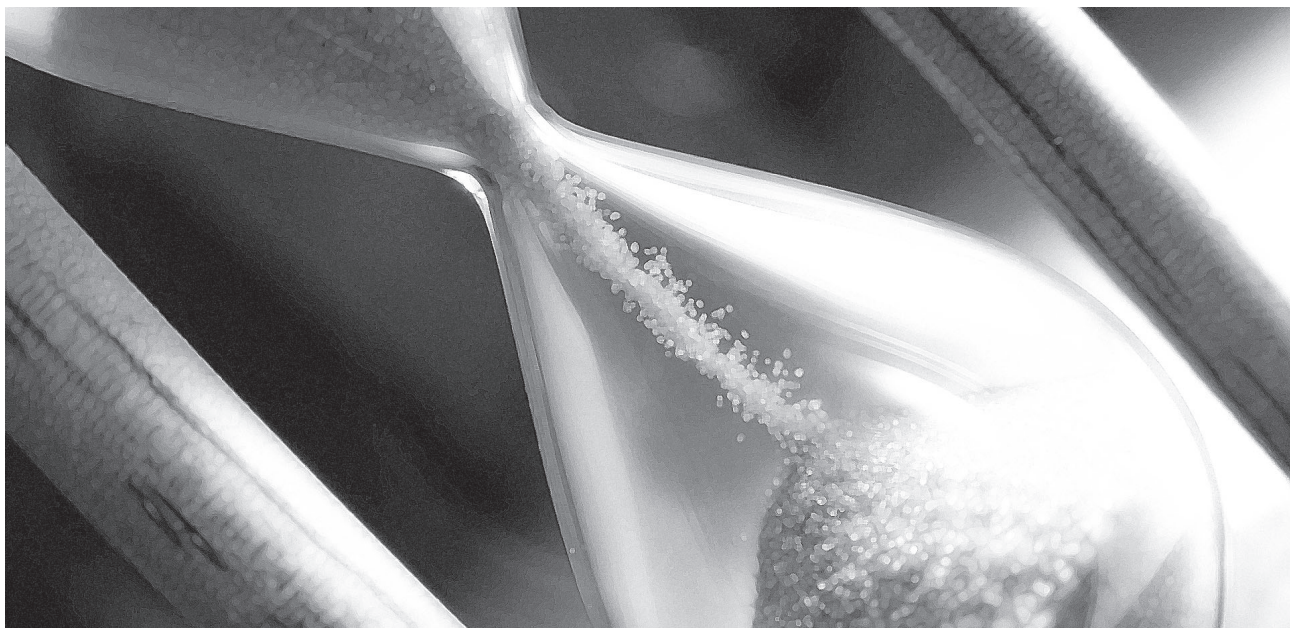
โรงเรียนพิทยพัฒนศึกษา ให้นักเรียนและครูเป็นคนในท้องถิ่น
เดียวกัน มีคนนอกท้องถิ่นเพียงที่เป็นครูสอนภาษาต่างประเทศ
เมื่อสอนภาษาใดก็จ้างครูที่เป็นเจ้าของประเทศ แม้จะต้อง
เปลืองค่าจ้างมากกว่าครูในประเทศหนึ่งเท่าตัวก็ต้องยอมสิ้น
เปลือง เพื่อคุณภาพการสอนภาษาที่ชัดเจนและถูกต้อง

การเรียนการสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตนั้น เราไม่ต้อง
วางพื้นฐานที่ภาษาใด แต่ควรวางพื้นฐานที่ท้องถิ่นของเราเอง
และพิจารณาว่า เราควรเกี่ยวข้องกับภาษาใดที่เราหวังจะให้
ประโยชน์แก่เรา ทั้งด้านสังคม ด้านศาสนา และด้านอาชีพ เช่น
ภาษาที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม คือภาษาอาหรับ ภาษาที่เกี่ยวข้อง
กับสังคมที่เราต้องสื่อสารในด้านต่างๆ เช่น ด้านอาชีพ ด้าน
ทัศนศึกษา ก็คือภาษาอังกฤษ ภาษามลายู ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น
 เป็นต้น

ชีวิตของเรามีชีวิตเดียว แต่ภาษาอาจมีหลายภาษา และ
ที่เราศึกษานั้นไม่ใช่เราจะเรียนความรู้ภาษาเพียงด้านเดียว แต่
เราต้องเรียนรู้วิชาการอื่นๆอีกรวมแล้ว คือ แปรกลุ่มวิชา หาก
เราเรียนแต่เพียงวิชาภาษาและไม่สนใจวิชาอื่น เราก็คงทำ
อะไรหรือประกอบอาชีพอะไรได้ไม่ทันกับกาลเวลาที่ผ่านไป
อย่างรวดเร็ว เราทุกคนก็รู้กันดีว่าแปรกลุ่มวิชา คือ

“กลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระเรียนรู้คณิตศาสตร์
กลุ่มสาระเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
กลุ่มสาระเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่ม
สาระเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี”

*****๘*๘*****

หลักคิดการบริหารจัดการ โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในยุคปัจจุบัน

ดร.วิศรุต เล่าวิถี

ปัจจุบัน สังคมโลกมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรวดเร็วมาก จนมีผลกระทบต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โรงเรียนถือเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนผู้คนในสังคมให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางกระแสแห่งการผันแปรของสังคมโลกโดยตรง เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่มีชีวิตและจิตใจและอยู่ในกรอบแห่งคุณธรรมความดีงามของศาสนาได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นบทบาทของโรงเรียนในยุคนี้กับยุคก่อน จึงมีลักษณะค่อนข้างแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามทุกระดับ ทุกประเภท จัดอยู่ในภารกิจที่ต้องได้รับการขับเคลื่อนให้ทันกับภาวะแห่งการผันแปรของสังคมบ้านเมืองด้วยเช่นเดียวกัน บทบาทของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในสมัยก่อนเป็นอย่างไร ก็ยังคงใช้การบริหารจัดการเหมือนเดิมๆ คงไม่ได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หากไม่มีการปรับปรุง/พัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามแต่อย่างใด คุณภาพของการจัดการศึกษาก็ย่อมไม่ได้รับการยกระดับคุณภาพให้เกิดความพึงพอใจร่วมกันอย่างปฏิเสธมิได้

ดังนั้น วาระเร่งด่วนของประชาคมมุสลิมในปัจจุบัน จำเป็นต้องร่วมกันสร้างมิติใหม่ในการจัดการศึกษาศาสนาอิสลามทุกระดับ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในที่นี้ หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ หรือผู้ได้รับอนุญาต ตลอดจนหัวหน้าและคณะกรรมการหน่วยสอบรวมทั้ง หัวหน้าเขตและคณะกรรมการเขตการศึกษา (กรณีที่เกี่ยวข้องการเรียนการสอนศาสนาอิสลามระดับต้น และระดับกลาง) บุคคลดังกล่าว ต้องมีศรัทธาและมีทัศนคติต่อหลักการจัดการเรียนรู้ศาสนาอิสลามในปัจจุบัน มีความ

ชัดเจนในภาพรวมสุดท้ายของผลผลิตที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพราะถ้าผู้บริหารโรงเรียนมองไม่ออก ก็เปรียบเสมือนกับต้นเรือที่เดินเรือโดยปราศจากแผนที่ และเข็มทิศ ย่อมไม่สามารถบอกลูกเรือได้ว่า เรือกำลังวิ่งไปในทิศทางใด และจุดหมายอยู่ทางทิศไหน นั่นคือทำให้เกิดการหลงทางในที่สุด

2. กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องไว้ชัดเจน เมื่อผู้บริหารโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามมีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาได้ชัดเจน ถือว่าเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องขยายแนวคิด และชักจูงให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และเข้าใจจนสามารถมองภาพรวมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ตรงกัน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน พร้อมทั้งจะเปิดการสอนศาสนาอิสลาม 9 ชั้นปี เพื่อให้เดินทันกับการศึกษาภาคบังคับ 9 ชั้นปี แต่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนหนึ่งกลับมองว่า เป็นเรื่องไม่จำเป็นบ้าง ไม่มีผู้เรียนบ้าง ครูไม่มีบ้าง ฯลฯ ในประเด็นนี้ต้องพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนส่วนนั้นให้มีความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาศาสนาอิสลามกับสภาพการณ์ของสังคมโลก มิฉะนั้น จะเป็นจุด บันทกอนการเรียนรู้อิสลามที่สอดรับการผันแปรของสังคมแห่งการเรียนรู้ที่น่าเศร้าใจยิ่ง

3. ให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน และครูให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยนำข้อมูลเหล่านั้น เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการในปีการศึกษาต่อไป ทั้งนี้ ควรถือแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

3.1. ก่อนสิ้นปีการศึกษา หรือก่อนสอบปลายปี ผู้บริหารโรงเรียน และครูต้องนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ

เรียนการสอนทั้งปี มาปรึกษาหารือกันก่อนสอบปลายปี เพื่อวิเคราะห์และเป็นแนวทางการปรับปรุงแนวปฏิบัติร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป เช่น ข้อมูลการมาเรียนของนักเรียนก่อนกำหนดการสอบ ผลการเรียนของนักเรียนระหว่างปี พฤติกรรมของนักเรียน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูหรือโรงเรียน เป็นต้น

3.2. ผู้บริหารโรงเรียน ควรรู้จักโรงเรียนและครูเป็นรายบุคคล การรู้จักโรงเรียนในที่นี้ มิได้หมายถึงรู้จักชื่อ ที่ตั้ง และอาณาบริเวณของโรงเรียน แต่หมายถึง การรู้จักอย่างลึกซึ้งทุกแง่มุม โดยสามารถบอกได้ว่า โรงเรียนมีจุดเด่น จุดด้อยอะไร มีอะไรเป็นโอกาส และอุปสรรค รวมทั้ง การรู้จักครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง

3.3. การเก็บข้อมูลนักเรียน ควรดำเนินการ ทั้ง 2 ช่วง กล่าวคือ ช่วงเข้าเรียนใหม่ มีการบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเหมือนหมอซึกประวัติผู้ป่วย โดยเริ่มตั้งแต่การตรวจสุขภาพร่างกาย การพัฒนาการ สัมภาษณ์ผู้ปกครอง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาจุดส่งเสริมและพัฒนา โดยจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูลประจำตัวนักเรียนให้ครูเก็บไว้ประจำห้องเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และบันทึกความก้าวหน้าในระหว่างเรียนได้ตลอดทั้งปี ส่วนอีกช่วงหนึ่ง เป็นช่วงเข้าเรียนแล้ว เมื่อสิ้นปีการศึกษา ควรให้ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนใหม่ นำข้อมูลที่มีการบันทึกในระยะแรก ส่งต่อมาสรูปวิเคราะห์ เพื่อหาจุดส่งเสริมและพัฒนาให้สอดคล้องและต่อเนื่องกับชั้นเรียนใหม่

4. การจัดการเรียนการสอน ครูควรนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียนเหล่านั้น โดยยึดถือหลักการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

4.1. ครูวางแผนการสอนเป็นทีม หมายถึง มีครูมากกว่า 1 คน วางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน โดยกำหนดแนวปฏิบัติในการสอนของแต่ละวิชาให้เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ

4.2. การจัดการเรียนการสอน ควรให้ครูสอนโดยเน้นบูรณาการการเรียนการสอนในทุกวิชา มิใช่เป็นการสอนแบบต่างคนต่างสอน เพื่อยึดยึดเนื้อหาตามวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ เช่น สอนเชิงบูรณาการเนื้อหาอัลกุรอานกับหลักศรัทธา

อัลหะดีษกับจริยธรรมหรือ ศาสนประวัติกับหลักศรัทธา เป็นต้น

4.3. ให้มีการประเมินผลตามสภาพจริง กล่าวคือ นำผลงาน และพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกระหว่างเรียน เป็นเครื่องมือในการตรวจวินิจฉัยผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และเก็บรวบรวมไว้ในรูปของแฟ้มพัฒนาผู้เรียน เช่น ข้อมูลการปฏิบัติศาสนกิจประจำวัน ทั้งที่บ้านและโรงเรียน การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อมัสยิด โรงเรียน หรือสังคม เป็นต้น

5. ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน เนื่องจากโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามทุกระดับส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเอกชน หรืออยู่ในกำกับดูแลของมัสยิด/มูลนิธิ สิ่งที่จะช่วยให้การบริหารจัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามมีความก้าวหน้าและมั่นคงได้นั้น ต้องดำเนินการโดยไม่แปลกแยกจากชุมชน โดยถือว่าเป็นสถาบันของชุมชนที่มีส่วนในการฝึกอบรมและพัฒนาผู้คนในชุมชนให้สามารถสืบทอด-คุณธรรม และจริยธรรมอิสลามได้ ดังนั้น โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามต้องถือว่าเป็นหน้าที่หนึ่งที่ต้องการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน กำหนดจัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้แทนผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการผสมผสานแนวความคิด และมีเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนองต่อศักยภาพของโรงเรียนและชุมชนได้นั้น ย่อมจะเป็นผลดีต่อการสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน

จากแนวคิดดังกล่าว อาจจะอนุมานได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน ให้เป็นองค์กรแห่งการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้มองภาพการจัดการศึกษาศาสนาอิสลามในอนาคตได้ชัดเจน และสามารถบอกเล่า ขยายผลแก่ผู้อื่นหรือผู้ร่วมงานได้ จึงจะมีส่วนทำให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงประสงค์ร่วมกันได้ เพราะภารกิจของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามคือ การสร้างและพัฒนาทรัพยากรมุสลิมให้เข้มแข็งด้วยคุณธรรม จริยธรรมอิสลามสู่ออนาคต เพื่อให้เจริญเติบโตเป็นบุคคลแห่งอนาคตอันเปี่ยมล้นด้วยคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณภาพที่ผู้ปกครองและสังคมคาดหวัง แน่นอน สิ่งเหล่านี้ ล้วนเป็นประสิทธิผลของการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามนั่นเอง

***** ❀ * ❀ *****

การแสวงหาความรู้

อาลี กองเปิง

คือหน้าที่และ

ท่านพี่น้องร่วมศรัทธาที่รัก
อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงตรัสว่า

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ
قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ · سورة
آل عمران الآية 18

ความว่า “อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงเป็นพยานว่า แท้จริงผู้
เป็นพระเจ้าซึ่งถูกสักการะโดยเที่ยงแท้ นอกจากพระองค์เท่านั้น
และเหล่ามาลาอิกะฮ์ และผู้ที่มีความรู้ในฐานะดำรงไว้ซึ่ง
ความยุติธรรมก็ยืนยันด้วยว่าไม่มีผู้สมควรได้รับการสักการะใดๆ
นอกจากพระองค์ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

ท่านจงไตร่ตรองเถิดว่า อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงยืนยันด้วย
พระองค์เองเป็นอันดับแรก และทรงกล่าวถึงมะลาอิกะฮ์เป็น
อันดับสอง และทรงกล่าวถึงผู้มีความรู้เป็นอันดับสาม เป็นการ
ยืนยันจากอัลลอฮ์ (ช.บ.) ถึงฐานะผู้มีความรู้ และพระองค์
ทรงตรัสว่า

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ · سورة
النحل الآية 43

ความว่า “ดังนั้นพวกเจ้าจงถามบรรดาผู้รู้หากพวกเจ้า
ไม่รู้” อัลกุรอานได้ชี้ชัดให้มนุษย์ชาติคำนึงถึงการได้มาซึ่งความรู้
และความรู้นั้นย่อมเกิดขึ้นได้แก่ผู้ที่แสวงหาและใฝ่รู้ มันคือ
หน้าที่ของมนุษย์โดยเฉพาะมนุษย์ที่เป็นมุสลิม
ดังท่านนบี (ช.ล.) กล่าวว่า

طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ · حسنه العراقي
وغيره

ความว่า “การแสวงหาความรู้เป็นฟัรฎูหน้าที่เหนือมุสลิม
ทุกคน” และไม่มีกาลเวลาที่จำกัดเขตในการแสวงหาความรู้
ดังบรรดาอุละมาอ์ กล่าวว่า “ความรู้ประดุจดั่งมหาสมุทรที่ไร้
ฝั่ง ผู้ใดที่อ้างว่าตัวเองรอบรู้แล้วเขาผู้นั้นคือคนฉะเลที่สุด”
คำว่า การแสวงหาความรู้เป็นฟัรฎู (หน้าที่) หมายถึง

1. ฟัรฎูอัยน์ คือ การแสวงหาความรู้เพื่อให้ได้มากับการ
รู้จักพระเจ้า ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับของทะเลาะและหะรอมไม่

ว่าจะเป็นภาคของการอิมานะฮ์และมุอามะละฮ์ ภารกิจที่เกี่ยวกับสภาพจิตใจ เช่นความอดทน การขอบคุณอัลลอฮ์ (ช.บ.) ความใจบุญ ความสัจจะ การมีมารยาทที่ดี เป็นต้น และสภาพทางใจที่ศาสนาประณาม เช่นการอาฆาตแค้น การอิจฉาริษยา การช้อฉล การอวดอ้าง ความโกรธ การทะเลาะวิวาท

2. **ฟิรฎุกิฟายะฮ์** คือ ทุกสาขาของความรู้หรือศาสตร์ต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบให้ได้มาซึ่งปัจจัยที่จะได้ดำรงชีวิตในโลกดุนยา เช่น แพทย์ศาสตร์ เพื่อรักษาผู้ป่วย คณิตศาสตร์ เพื่อใช้กับธุรกรรมการเงิน การแบ่งมรดก เกษตรศาสตร์ เพื่อใช้ในการเกษตร เป็นต้น

ท่านลูกหลานได้สั่งเสียแก่ลูกรักของท่านว่า
 يَا بُنَيَّ جَالِسِ الْعُلَمَاءَ وَزَاكِمُهُمْ بِرُكْبَتِكَ ، فَإِنَّ اللَّهَ
 سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى يُخِي الْقُلُوبَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ ، كَمَا
 يُخِي الْأَرْضَ بِوَابِلِ السَّمَاءِ

ความว่า “ไอ้ลูกน้อย จงนั่งร่วมกับบรรดาอูละมาอ์ จงร่วมกลุ่มเข้าใกล้พวกเขาด้วยหัวเข่าของท่าน แท้จริงอัลลอฮ์ (ช.บ.) พันทิวหัวใจทั้งหลายด้วยรัศมีแห่งความรู้ ประดุจดังพระองค์ทรงประทานชีวิตชีวาให้แผ่นดินด้วยน้ำฝนจากฟากฟ้า”

ท่านอะลี บินนิ อะบีฏอลิบ ร่อฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวแก่ท่านกุมัยล บิน ซิยาต ว่าไอ้ท่านกุมัยล

الْعِلْمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَالِ ، الْعِلْمُ يَحْرِسُكَ وَأَنْتَ تَحْرُسُ الْمَالَ ، وَالْعِلْمُ حَاكِمٌ وَالْمَالُ مَحْكُومٌ عَلَيْهِ ، وَالْمَالُ تُنْقِصُهُ التَّفَقُّةُ ، وَالْعِلْمُ يَزُكُّو بِالْإِنْفَاقِ .

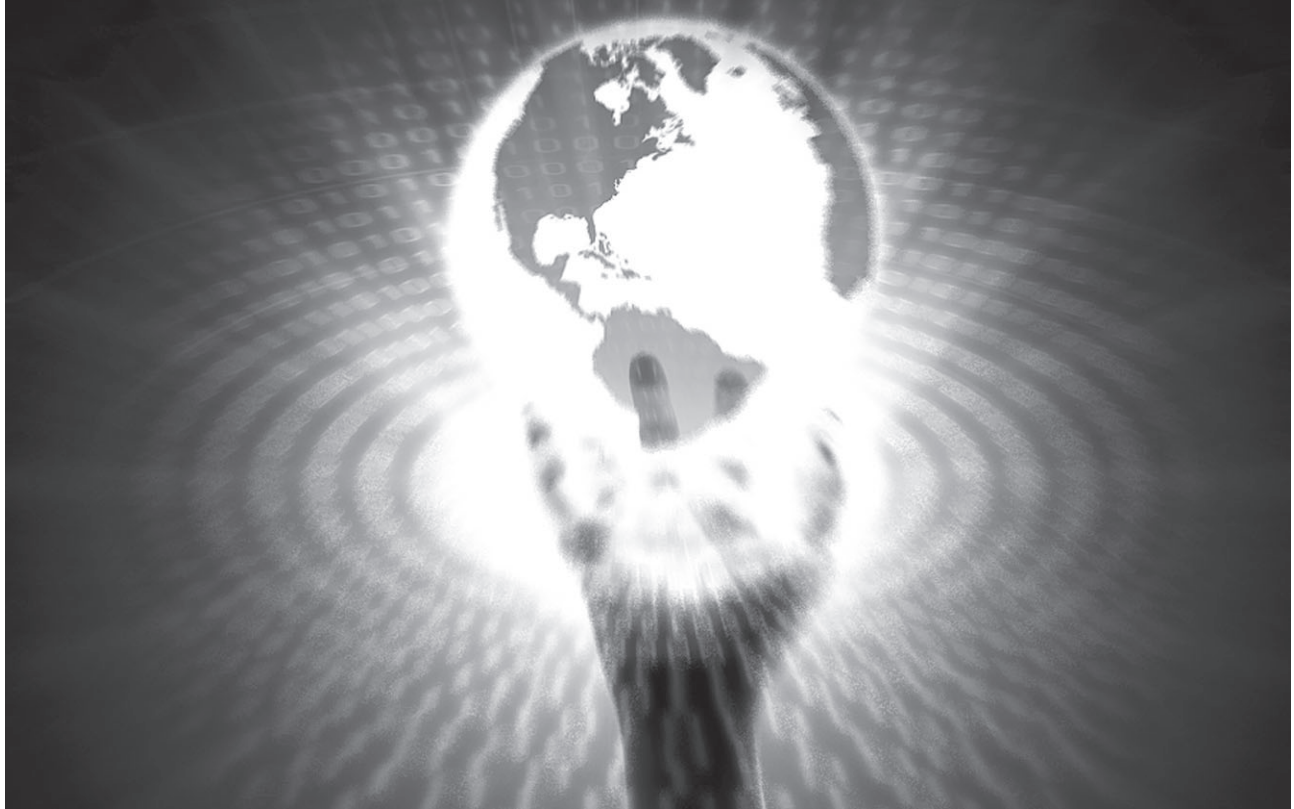
ความว่า “มีความรู้ดีกว่ามีทรัพย์สินเงินทอง ความรู้มันจะรักษาท่าน แต่ทรัพย์สินท่านต้องรักษามัน ความรู้คือผู้พิพากษา แต่ทรัพย์สินเงินทองเป็นผู้ถูกพิพากษา ทรัพย์สินจะพร่องเมื่อถูกใช้จ่ายไป แต่ความรู้จะเพิ่มพูนด้วยการใช้มัน”

การเรียนรู้ มุมานะ และแสวงหาไม่ว่าจะเป็นด้านฟิรฎุกิฟายะฮ์หรือกิฟายะฮ์ย่อมได้มาซึ่งความมีเกียรติและความประเสริฐดังตำราขององค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) บ่งบอกว่า

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
 دَرَجَاتٍ . سورة المجادلة الآية 11

ความว่า “อัลลอฮ์ (ช.บ.) จะทรงยกย่องแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเขา และแก่บรรดาผู้ได้รับความรู้หลายชั้น”

นั่นหมายถึง ผู้ถูกเทิดเกียรติจากพระองค์คือผู้มีอิหม่าน และผู้มีความรู้ และความรู้จะประจักษ์เมื่อแสวงหามัน

ท่านนบี (ซ.ล.) กล่าวว่า

فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ · رواه أبو الدرداء

ความว่า “ความประเสริฐของผู้รู้ เหนือผู้ทำอิบาดะฮ์ ประดุจความประเสริฐของดวงจันทร์ในคืนวันเพ็ญเหนือ ดวงดาวทั้งหลาย”

เพราะอะไรหรือตำแหน่งการทำอิบาดะฮ์ โดยปราศจาก ความรู้นั้นด้อยค่าลง? คำตอบคือ ผู้ประกอบอิบาดะฮ์ (ทำดี) จะ ทำได้ต่อเมื่อรู้เรื่องที่ดีนั้นถ้ามันไม่รู้เขาก็ไม่ทำหรือทำแต่ไม่ได้ดี ท่านอะบูดร์ดาด้า กล่าวว่า

لَأَنَّ اتَّعَلَّمَ مَسْأَلَةً أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ قِيَامِ لَيْلَةٍ

ความว่า “ในการที่ข้าพเจ้าทำการศึกษาเรียนรู้ปัญหา มันปรารถนายิ่งข้าพเจ้ายิ่งกว่าการตื่นละหมาดในยามค่ำคืน เสียอีก”

الْعَالِمُ وَالْمُتَعَلِّمُ شَرِيكَانِ فِي الْخَيْرِ وَسَائِرُ النَّاسِ هَمَجٌ لَا خَيْرَ فِيهِمْ

ความว่า “ผู้รู้และผู้เรียนหุ้นส่วนกันในเรื่องความดีและ คนทั่วไป (ไม่รู้และไม่เรียน) คือความเขลาไม่มีดีในพวกเขาเลย”

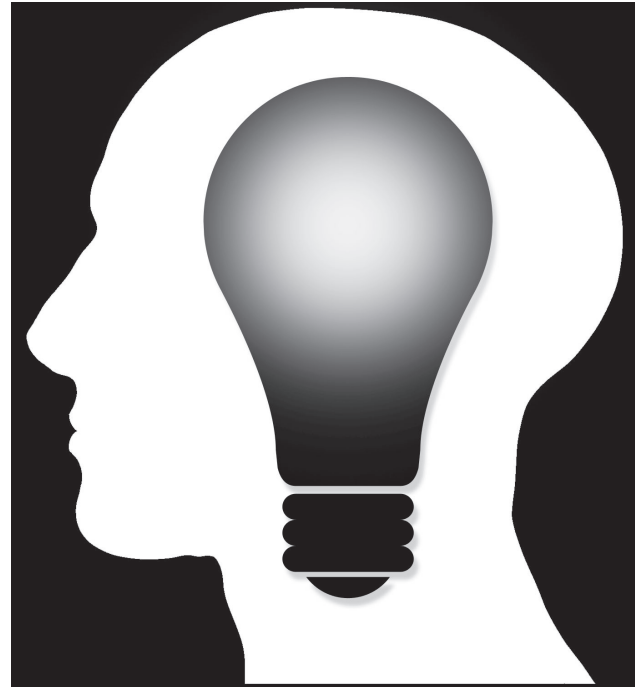
ท่านอิหม่ามซาฟิอีย์ ร่อหิมะฮ์ลละฮ์ กล่าวว่า

طَلَبُ الْعِلْمِ أَفْضَلُ مِنَ النَّافِلَةِ

ความว่า “การแสวงหาความรู้ย่อมประเสริฐกว่าการ ละหมาดที่เป็นสุนัต”

ท่านฟัตหฺ อัลมุวัชชีลีย์ (فتح الموصلي رحمه الله) กล่าวว่า มิใช่หรือหรือ คนป่วยเมื่อทานไม่ได้ดื่มไม่ได้ ไม่มียารักษา เขาก็ตาย ผู้คนที่นั่งร่วมฟังอยู่จึงตอบท่านว่า มันถูกต้องแล้ว ท่านจึงพูดต่อไปอีกว่า เช่นเดียวกันกับหัวใจของคนจะตายด้าน เมื่อไม่เรียนรู้ซึ่งปรัชญา จากท่านมูอาซ กล่าวว่า “จงศึกษา หาความรู้ เพราะการศึกษาเพื่ออัลลอฮ์ (ซ.บ.) คือการตักวา (ยำเกรง) และการใฝ่หามันคือการอิบาดะฮ์ การทบทวนมัน คือการตัสเบียฮ์ การค้นคว้ามันคือการญิฮาด การสอนคือ การช้อดะเกาะฮ์ แท้จริงความรู้คือเพื่อนแท้ในยามเหงา”

ท่านพี่น้องร่วมศรัทธาที่รัก อาหารของจิตวิญญาณและ สมองคือความรู้ (الْعِلْمُ) และปรัชญา (الْحِكْمَةُ) สมอง

และจิตวิญญาณพึงพาอาศัยมันทั้งสอง เจกเช่นร่างกายจะ เจริญเติบโตได้กับการบริโภคอาหารของมัน และผู้ใดก็ตามขาด การเรียนขาดความรู้ จงเข้าใจเถิดว่าด้านสมองกับหัวใจของ เขามีอาการป่วย และแล้วความตายก็มาเยือน แต่เขาไม่รู้สักตัว เพื่อเป็นอนุสติแก่พี่น้องมุสลิมที่รัก จึงขอฝากคำกล่าวของท่านอิบนิมัสอูด ร่อฎิยัลลอฮ์อนฮฺ ซึ่งท่านกล่าวว่า

عَلَيْكُمْ بِالْعِلْمِ قَبْلَ أَنْ يُرْفَعَ ، رَفَعَهُ مَوْتُ رُوَاتِهِ ، وَإِنَّ أَحَدًا لَمْ يُوَلَدْ عَالِمًا وَإِنَّمَا الْعِلْمُ بِالتَّعَلُّمِ

ความว่า “การศึกษาหาความรู้จำเป็นแก่พวกท่านก่อนที่ มันจะถูกยกจากไป การยกความรู้จากไปคือความตายของผู้ ที่สาธยายมัน แท้จริงไม่มีใครหรอกเกิดมาโดยเป็นผู้รู้แต่เดิม แต่แท้ที่จริงความรู้จะได้มาด้วยการศึกษา”

أَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ لِيْ وَلَكُمْ وَلسائِرِ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

***** ❁ C ❁ *****

สมศักดิ์ มุหะหมัด
ผู้อำนวยการฝ่ายอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาคาสนบบริหารธุรกิจ

การศึกษาใน อิสลาม

ศาสนาอิสลามให้ความสำคัญต่อการศึกษามาก ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงประทาน 5 อายะฮ์แรกของคัมภีร์อัลกุรอาน โดยเกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียน การเรียนรู้ และการสอน รองลงมาจากที่ยืนยันถึงการเป็นพระเจ้า ผู้ทรงสร้างผู้ทรงบังเกิด ขณะเดียวกัน พระองค์ก็ทรงเทิดเกียรติผู้มีความรู้ไว้ในซูเราะฮ์อัลมูญาตะละฮ์(58) อายะฮ์ที่ 11 ว่า

يرفع الله الدين آمنوا منكم والدين
أوتوا العلم درجات والله بما تعملون خبير
“อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงเทิดเกียรติบรรดาผู้ศรัทธาจาก

พวกสุเจ้าและบรรดาผู้ที่ได้รับความรู้หลายชั้น และอัลลอฮ์ (ช.บ.) เป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างในสิ่งที่พวกเจ้าปฏิบัติ”

จากอายะฮ์อัลกุรอานแสดงว่า ศาสนาอิสลามได้ใช้ให้มุสลิมไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ผู้ชายหรือผู้หญิง ผู้มีฐานะหรือด้อยฐานะ ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรือประชาชนทั่วไป ได้แสวงหาวิชาความรู้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ ณ สถานที่ใด จะในระบบหรือนอกระบบ หรือตามอัธยาศัย อันเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาในอดีต

มุสลิมในยุคแรกไม่มีสถานที่แน่นอนเพื่อใช้เป็นสถานศึกษา ท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) ได้อบรมสั่งสอนบรรดาซอฮาบะฮ์ ณ

นครมักกะฮ์ ในสถานที่ตามโอกาสที่เหมาะสม บางครั้งท่านก็นัดแนะให้บรรดาศอฮาบะฮ์มารวมกัน ณ สถานที่แห่งหนึ่ง แล้วท่านก็ทำการสั่งสอน เช่น บริเวณใกล้กับบัยตุลลอฮ์ ต่อมาอัลอิรกออม อิบนิอับดีมะนาฟ หรืออิบนิอบิลอิรกออม เป็นผู้เข้ารับอิสลามเป็นคนที่ 7 ได้อนุญาตให้ใช้บ้านของท่านซึ่งอยู่ ณ อัศศอฟาปัจจุบันเป็นสถานอบรมบรรดาศอฮาบะฮ์ของท่านนบี (ซ.ล.) ทำให้บ้านของท่านมีชื่อว่า บ้านอิสลาม(บัยตุลอิสลาม) ณ บ้านหลังนี้ท่านอุมร์ อิบнулคอกฏออบ ประกาศเข้านับถือศาสนาอิสลาม

มัสญิดสถานศึกษาอย่างเป็นทางการแห่งแรก

อาคารแห่งแรกที่ศาสนาอิสลามให้ความสนใจคือ การสร้างมัสญิด มีรายงานว่า ท่านนบี (ซ.ล.) ได้อพยพจากนครมักกะฮ์ไปยังนครมะดีนะฮ์ และพักที่ตำบลกุบาฮ์เป็นแห่งแรก บรรดานักประวัติศาสตร์มีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับสถานที่พักของท่านนบี (ซ.ล.) บางท่านกล่าวว่า ท่านนบี (ซ.ล.) พักอยู่กับบনীอัมร์ อิบนิเอาฟี บางท่านกล่าวว่า พักอยู่กับกุลโซม อิบนิลฮัดม์ บางท่านกล่าวว่า พักอยู่กับชะอดี อิบนิคอยสะมะฮ์ แต่ทัศนะแรกแข็งแรงกว่า ท่านนบี (ซ.ล.) พักอยู่กับบনীเอาฟีเป็นเวลา 14 คืน ระหว่างนั้น ท่านได้สร้างมัสญิดกุบาฮ์ ซึ่งเป็นมัสญิดหลังแรกที่สร้างขึ้นในอิสลามคัมภีร์อัลกุรอานกล่าวว่า เป็นมัสญิดที่สร้างขึ้นบนความดี(ความยำเกรง) หลังจากนั้นท่านก็เดินทางเข้าสู่นครมะดีนะฮ์และได้สร้างมัสญิดนบี

มัสญิดเป็นศาสนสถานเพื่อปฏิบัติอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮ์(ซ.บ.)

ท่านรอซูล (ซ.ล.) เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่มุสลิมในยุคต่อๆ มา ในการใช้มัสญิดในบริบทต่างๆ นอกจากการปฏิบัติอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮ์ เช่น เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการประกอบความดีและการเสริมสร้างความดีกัว เป็นสถานศึกษาอบรมอัลกุรอานและศาสนาอิสลาม เป็นที่ประชุมเพื่อปรึกษาหารือในสิ่งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมมุสลิม เป็นสถานพักพิงของผู้ยากจนและผู้เดินทาง เป็นต้น สรุปแล้ว มัสญิดจึงมีบทบาทสำคัญทั้งทางด้านศาสนาและสังคม

ด้วยการที่มีการใช้มัสญิดเป็นสถานศึกษาควบคู่ไปกับการปฏิบัติอิบาดะฮ์ จึงทำให้มัสญิดทั่วไปเปิดการศึกษาอัลกุรอานและศาสนาภาคบังคับให้แก่เยาวชนซึ่งเรียกว่าฟัรฎูฮ์น ให้การอบรมศาสนบัญญัติและจริยธรรมให้แก่ผู้สนใจทั่วไป จึงทำให้เยาวชนและมุสลิมทั่วไปมีความผูกพันอยู่กับมัสญิด มัสญิดจึงกลายเป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจอย่างแท้จริง

กุตตาบ

กุตตาบ หมายถึง สถานศึกษาสำหรับเด็ก ซึ่งแยกออกมาจากมัสญิด คำพหูพจน์ของกุตตาบคือ กะตาตیب แบ่งออกเป็น

กุตตาบบอญูมีฮ์ คือ สถานศึกษาสำหรับเด็ก โดยมุ่งเน้นให้เด็กๆ รู้จักการอ่านและการเขียนภาษาอาหรับเบื้องต้นและอัลกุรอาน ท่องจำอัลกุรอาน และสั่งสอนหลักศาสนาอิสลามภาคบังคับ (ฟัรฎูฮ์น) ศาสนาอิสลามให้ความสำคัญต่อการศึกษาของเยาวชนดังจะเห็นได้จากการที่บรรดามุสลิมจับเชลยศึกชาวกุเรชในสงครามบัตร์ (ปี ฮ.ศ.2) ได้ 70 คน ท่าน

นบี (ช.ล.) ได้ปรึกษากับบรรดาซอฮาบะฮ์และลงมติให้ญาติพี่น้องของเชลยศึกที่มีฐานะให้นำเงินมาไถ่ตัว สำหรับเชลยที่ไม่มีฐานะก็ให้สอนเด็กๆ มุสลิมในนครมะดีนะฮ์จำนวน 10 คนให้อ่านออกเขียนได้ ก็จะได้รับกำไลทองคำเป็นอิสระ ขณะเดียวกันท่านก็กำชับให้บรรดาผู้ปกครองเยาวชนให้ทำการสอนบุตรหลานของเขาให้สามารถอ่านเขียนหนังสือได้

สภาพของมุสลิมในยุคของบรรดาซอฮาบะฮ์เป็นเช่นนี้ โดยที่หน้าที่รับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้ปกครองหรือพ่อแม่โดยตรง เพราะถือว่าพวกเขา คือ ครูคนแรกในการอบรมดูแลลูกๆ

เมื่อเวลาผ่านไป เด็กๆ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น บรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองไม่สามารถสั่งสอนลูกๆ ของตนได้อย่างเต็มที่ บรรดาผู้อาวุโสจึงมีความเห็นว่า การสั่งสอนให้เด็กๆ รู้จักการอ่าน การเขียนได้อย่างคล่องแคล่ว รู้จักการอ่านอัลกุรอาน ท่องจำอัลกุรอาน และเรียนรู้ศาสนาอิสลามภาคบังคับ จะต้องมียุทธศาสตร์ จึงมีการสร้างอาคารขึ้นเรียกว่า “กุตตาบ” กุตตาบส่วนมากจะติดอยู่กับมัสญิดหรือตั้งอยู่ใกล้กับมัสญิด หรือในบางครั้งก็ใช้ชั้นล่างของมัสญิดในการเรียนการสอน แม้ว่านักวิชาการบางท่านจะมีความเห็นว่า การที่เด็กๆ มาเรียนในส่วนของมัสญิดเป็นที่น่ารังเกียจ (มักรูฮ์) บางท่านมีความเห็นว่า เป็นที่ต้องห้าม (หะรออม) ที่จะให้เด็กเรียนหนังสือในส่วนควบของมัสญิด เพราะเด็กอาจจะนำเอาอะญิส(สิ่งเปราะเปื้อน) มาป้ายที่พื้นหรือผนังของมัสญิดได้

กุตตาบกุซุรีย ในเมื่อกุตตาบอุมูมีย เป็นสถานศึกษาสำหรับเด็กๆ โดยทั่วไป ดังนั้น จึงมีกุตตาบกุซุรีย เพื่อใช้เป็นสถานศึกษาของลูกหลานของค่อลีฟะฮ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักค่อลีฟะฮ์และหน่วยงานสำคัญของอาณาจักรอิสลาม เพื่อให้เด็กๆ เหล่านี้ได้มีความรู้ มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งค่อลีฟะฮ์ และบริหารงานที่สำคัญของอาณาจักรในอนาคต

นอกจากบุตรหลานของค่อลีฟะฮ์และเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ จะได้เรียนความรู้ด้านภาษาอาหรับ ท่องจำคัมภีร์อัลกุรอาน และหลักบัญญัติศาสนาตั้งแต่เด็กๆ ที่ศึกษาในกุตตาบอุมูมียแล้ว พวกเขา ยังจะได้รับการสั่งสอนอบรมทางด้านจรรยา มารยาท วิธีการบริหารจัดการ การฝึกฝนในการประลองยุทธ์และการต่อสู้ เพื่อทำให้จิตใจมีความเข้มแข็งและร่างกายมีความแข็งแกร่ง ผู้ที่ทำการสอนอยู่ในกุตตาบกุซุรียเรียกว่า “มูอัตติบ(ผู้อบรม)” และผู้ที่ทำการสอนในกุตตาบอุมูมีย เรียกว่า “มูอัลลิม (ครู)”

บางครั้งผู้ที่เป็นมูอัตติบจะพักค้างอยู่ในสำนักค่อลีฟะฮ์ เพื่อติดตามดูพฤติกรรมของลูกศิษย์

กำเนิด

นบีมุฮัมมัด (ช.ล.) ได้นั่งอยู่ในมัสญิด เพื่ออบรมสั่งสอนบรรดาซอฮาบะฮ์ตามบัญญัติที่ท่านได้รับวะฮีย์มาจากอัลลอฮ์ วงเรียนของท่านเปิดกว้างแก่ทุกคนที่ปรารถนาจะแสวงหาวิชาความรู้ แบบอย่างเช่นนี้ บรรดาซอฮาบะฮ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่างประพศปฏิบัติสืบมา ทั้งจากระบบการศึกษาที่ได้พัฒนาไปในยุคของอาณาจักรอะมะเวียและอาณาจักรอับบาซียะฮ์ โดยที่บรรดาค่อลีฟะฮ์ได้สร้างทำเนียบเพื่อเป็นสถานพำนัก และแต่งตั้งนายหน้าห้อง เพื่ออนุญาตให้ผู้ที่ค่อลีฟะฮ์อนุญาตเข้าไปพบกับท่าน

ขณะเดียวกัน ก็ได้จัดให้ปีกหนึ่งของทำเนียบเป็นสถานศึกษา ในยุคของอาณาจักรอะมะเวียะฮ์ นับตั้งแต่ค่อลีฟะฮ์คนแรกคือ มูอาเวียะฮ์ อิบนิอบีซุฟยาน ท่านได้เชิญนักวิชาการ นักวรรณกรรม นักประวัติศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เข้ามาเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะ วิเคราะห์ปัญหา และประเด็นต่างๆ ทางวิชาการ เมื่อถึงยุคของอาณาจักรอับบาซียะฮ์ ทำเนียบค่อลีฟะฮ์และจวนผู้ปกครองได้กลายเป็นศูนย์กลางทางด้านวิชาการและวัฒนธรรม

บ้านของนักวิชาการ

แม้ว่า มัสญิดจะมีบทบาทสำคัญในการเป็นสถานศึกษา และมีการสร้างกุตตาบมากมาย เพื่อเป็นสำนักเรียนของบรรดาเยาวชน นักวิชาการบางคนก็ได้ใช้บ้านของท่านเป็นแหล่งเรียนรู้ด้วย

ร้านขายหนังสือ

ผู้ที่จำหน่ายหนังสือและผู้คัดลอกหนังสือมักจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ดังนั้นร้านขายหนังสือจึงมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วิชาความรู้ตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงสมัยปัจจุบัน บางครั้งก็ทำหน้าที่ในการคัดสำเนาหนังสือ แลกเปลี่ยนหนังสือ นำเอาหนังสือเก่ามาเข้าปกใหม่ บางครั้งร้านขายหนังสือกลายเป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ระหว่างนักวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และทัศนะซึ่งกันและกัน บางทีก็มีการนำหนังสือเก่ามาตรวจชำระหรือมาอธิบายและขยายความเพิ่มเติม

การจัดการศึกษาอิสลามอย่างเป็นระบบ

การศึกษาอิสลามได้พัฒนาไปอย่างกว้างขวาง จากการศึกษาที่บ้านมาเป็นการศึกษาที่มีสติ จากกุตตมาเป็นการศึกษาตามสำนักเรียน จากสำนักเรียนในท่าเหมียบคอลลีฟะฮ์มาเป็นศูนย์รวมทางการศึกษา ต่อจากนั้นก็มีการสร้างโรงเรียนและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ จึงทำให้โรงเรียนกลายเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังจากนั้นก็มีการต่อยอดทางการศึกษาระดับสูงคือ ระดับวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาชั้นสูง ศูนย์การศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางวิชาการ จึงทำให้นักเรียน นักศึกษา มีความรู้กว้างขวางมากขึ้น

โรงเรียน

เมื่อมีมุฮัมมัด (ช.ล.) ทำหน้าที่ในการสั่งสอนอบรมบรรดาคอฮาบะฮ์ มีสติตนบีในนครมะดีนะฮ์จึงเป็นสถานที่สำคัญในการศึกษา บรรดาคอฮาบะฮ์ต่างมุ่งมาทำการศึกษากับท่าน หลังจากที่ท่านถึงแก่กรรม ผู้ทำหน้าที่ในการสืบทอดวิชาความรู้ต่อจากท่านในเมืองมะดีนะฮ์คือ บรรดาคอฮาบะฮ์ ขณะเดียวกันก็มีคอฮาบะฮ์บางคนเดินทางออกไปใช้ชีวิตตามหัวเมืองต่างๆ เช่น เมืองมักกะฮ์ เมืองดามัสกัสในซีเรีย กรุงเยรูซาเล็มในปาเลสไตน์ เมืองกูฟะฮ์ เมืองบักเราะในอิรัก เมืองฟุสฏอฏในอียิปต์ เป็นต้น

การที่อาณาจักรอิสลามได้แผ่ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง

ทำให้ผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมเข้านับถือศาสนาอิสลามมากขึ้น บางคนยังคงยึดติดอยู่กับหลักความเชื่อและประเพณีปฏิบัติเดิมๆ จึงทำให้เกิดแนวความคิดและกลุ่มความเชื่อมากมายเข้ามาปะปนในศาสนาอิสลาม เช่น กลุ่มความเชื่อทางอะคีดะฮ์ แนวปฏิบัติในวิชาฟิกฮ์ หลักวิชาตะเซาวัฟ นอกเหนือไปจากการนำประมวลวิชาต่างๆ เช่น คณิตศาสตร์ ฟิสิก เคมี แพทยศาสตร์ แนวความคิดทางปรัชญา ตรรกวิทยา ฯลฯ เข้ามาเผยแพร่ในอาณาจักรอิสลาม ด้วยการที่วิชามีเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นจะต้องทำการศึกษาอย่างเป็นระบบ จึงมีการสร้างสถานศึกษาขึ้นใหม่ โดยมีชื่อว่า โรงเรียน

โรงเรียนแห่งแรกที่ถูกสร้างในอาณาจักรอิสลามคือโรงเรียนนิซอมียะฮ์ สร้างในปี ฮ.ศ.459 โดยเสนาบดีเชื้อชาติซัลยูกตุรกีชื่อ นิซอมุลมะลิก ซึ่งเป็นไปตามคำยืนยันของบรรดานักบันทึกเช่น อิบนิคอลกัน และอัชชะฮะบีย์ แต่มีมุฮัมมัดอัสซุบกีมีความเห็นว่า โรงเรียนมีมาก่อนสมัยนิซอมุลมะลิก แต่ทว่านิซอมุลมะลิกได้ให้ความสนใจในการจัดระบบโรงเรียนเป็นอย่างมาก ด้วยการที่มุสลิมให้ความสนใจในการศึกษาวิชาฟิกฮ์ จึงมีการสร้างโรงเรียนเพื่อสอนวิชาฟิกฮ์ในมัชฮับเฉพาะ เช่น มัชฮับหะนะฟี มัชฮับมาลิกีย์ มัชฮับชาฟีอีย์ มัชฮับฮัมบะลี ในยุคต่อมา มีการจัดแบ่งระดับการเรียนออกเป็นระดับก่อนวัยเรียน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายดังเช่นในปัจจุบัน

สถาบันการศึกษาชั้นสูง

การศึกษาในระดับโรงเรียนอาจเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประมวลวิชาทั่วไปโดยยังไม่แยกแยะเจาะลึกในการเรียนวิชาเฉพาะ ต่อมาจึงได้มีการจัดระบบการศึกษาในระดับสูงขึ้น โดยเรียกชื่อว่า สถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย เป็นที่น่าสังเกตว่า มหาวิทยาลัยอิสลามหลายแห่งมีพื้นฐานมาจากการศึกษาในมัสญิด เช่น มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัรในกรุงไคโร ประเทศอียิปต์ปัจจุบันมีรากฐานมาจากการศึกษาในมัสญิดญามิอ์อัลอัซฮัร (สร้างในปี ฮ.ศ.353 – ค.ศ.970) มหาวิทยาลัยซัยตูน ในประเทศตูนิเซีย มีรากฐานมาจากการศึกษาในมัสญิดญามิอ์อัลซัยตูนะฮ์ สร้างในปี ฮ.ศ.732 – ค.ศ.1283 มหาวิทยาลัยอัล กุรอเวียฮ์ ในเมืองฟาส ประเทศโมร็อกโก มีรากฐานมาจากการศึกษาในมัสญิดญามิอ์อัล กุรอเวียฮ์ สร้างในอิรักเรอ์ศตวรรษที่ 3 หรือคริสต์ศตวรรษที่ 9 มหาวิทยาลัยคอร์โดวา ในเมืองคอร์โดวา แคว้นเอนดาลูเซีย ประเทศสเปน สร้างโดยค่อลีฟะฮ์อับดุลเราะห์มาน อัลดาคิล (ตาย ฮ.ศ.173 – ค.ศ.788)

ระบบการศึกษาชั้นสูงในสมัยก่อนเป็นไปในรูปวงเรียน โดยที่เชคประจำวิชาจะนั่งอยู่ที่เสาด้านหนึ่ง นักศึกษาก็จะนั่งล้อมรอบฟังการบรรยายของเชคตามหนังสือที่กำหนด เมื่อจบเล่มก็จะมีการสอบ ส่วนมากจะเป็นการสอบปากเปล่า การออกหนังสือรับรองการศึกษา ผู้เป็นเชคจะเขียนรับรองคุณวุฒิของนักศึกษาลงในปริญญาบัตร์แล้วเซ็นชื่อกำกับ ปริญญาบัตร์ของนักศึกษบางคนอาจจะมียาลงเซ็นของเชคเพื่อรับรองคุณวุฒิถึง 20 คน

บรรดามุสลิมผู้มีฐานะในสมัยก่อนได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยที่พวกเขาได้ทำการระกัฟที่ดิน เรือกสวน ไร่นา อาคารบ้านเรือน เพื่อเก็บผลประโยชน์มาอุดหนุนค่าใช้จ่ายของเชคผู้บริหารการศึกษาและบรรดานักศึกษา เช่น ที่สถาบันอัล อัซฮัร สำหรับนักศึกษาต่างถิ่นและนักศึกษาต่างชาติจะมีการจัดที่พักให้โดยมีเชคทำหน้าที่ดูแลที่พักเรียกว่า “รูกวา” และความเป็นอยู่ของนักศึกษา แบ่งเป็นภาคของแต่ละสัญชาติ เชครูกวาตุรกี ก็จะดูแลนักศึกษาที่เดินทางมาจากประเทศตุรกีและประเทศยุโรปใกล้เคียง เชครูกวาชาม ก็จะดูแลนักศึกษาที่เดินทางมาจากประเทศซีเรีย เลบานอน ปาเลสไตน์ จอร์แดน เชครูกวาอินโดนีเซีย จะดูแลนักศึกษาที่เดินทางมาจากประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย เป็นต้น

หอสมุด

ด้วยการศาสนาอิสลามให้ความสนใจด้านการอ่านและการเขียนจึงทำให้มุสลิมในสมัยอดีตให้ความสนใจในการบันทึกการคัดลอกตำราต่างๆอย่างมากมาย ดังเช่นการบันทึกอัลกุรอานในยุคแรก ซึ่งบันทึกลงในหนังสือสัตว์ โคนก้านอินพลัม แผ่นกระดุกสัตว์ แผ่นหิน ฯลฯ ต่อมาจึงมีการบันทึกลงในแผ่นกระดาษ บรรดาผู้แสวงหาวิชาความรู้ในอดีตได้คัดลอกตำราที่นักวิชาการได้เขียนไว้ โดยถ่ายทอดกันต่อๆ ทำให้วิชาการศาสนาอิสลามและของมุสลิมได้แพร่หลายออกไป และเพื่อให้บรรดานักศึกษาได้รับประโยชน์จากตำราดังกล่าวจึงได้มีการระกัฟตำราที่บันทึกไว้ให้กับมัสญิดบ้าน ให้กับสถานศึกษาบ้าง ต่อมาจึงได้มีการสร้างหอสมุดขึ้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาศึกษาวิชาความรู้ได้โดยง่าย นักวิชาการบางคนก็ได้สร้างห้องสมุดของตัวเอง เช่น อิมามอิบน์ อิบบาน เป็นต้น นอกจากหอสมุดจะเป็นสถานที่รวบรวมตำราต่างๆ ก็ยังจัดให้มีแผนกคัดลอกตำรา แผนกแปลตำราจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาอาหรับ ดังเช่น ดารุลฮิกมะฮ์ที่สร้างขึ้นเพื่อการนี้ในสมัยค่อลีฟะฮ์อัล มะมูน แห่งอาณาจักรอับบาซียะฮ์

unaru

นี่คือจุดเริ่มต้นของการเผยแพร่วิชาความรู้ในอิสลาม และการพัฒนาการศึกษาอิสลาม ซึ่งเป็นต้นแบบของการศึกษาในปัจจุบันที่ส่งเสริมให้มนุษย์ได้ใช้เวลาในการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด แล้วนำความรู้มาทำประโยชน์ให้แก่ตัวเองและสังคม

*****C*H*****

กอเซิม มั่นคง

การกินการดื่มตามแบบฉบับของท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) เป็นการแสดงออกถึงมารยาทที่ดีต่อสังคมเป็นการปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีงามบนรากฐานแห่งการศรัทธาและการยำเกรงต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) เป็นการเสริมสร้างอุดมการณ์แห่งความเป็นพี่น้อง การมีเมตตาธรรมและมารยาทอันสูงส่ง มารยาทการรับประทานอาหารและการดื่มตามซุนนะห์คือ

1. ล้างมือทั้งสองก่อนรับประทานอาหารและหลังจากรับประทานอาหาร

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "بَرَكَتَةُ الطَّعَامِ
الْوُضُوءُ قَبْلَهُ , وَالْوُضُوءُ بَعْدَهُ"

ความว่า "ท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ได้กล่าวว่า "ความเป็นมงคล(บารอกะห์) ของอาหารคือการล้างมือก่อนรับประทานอาหารและล้างมือหลังรับประทานอาหาร"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " : مَنْ أَحَبَّ أَنْ
يُكْتَرَّ اللَّهُ حَيْرَ بَيْتِهِ فَلْيَتَوَضَّأْ إِذَا حَضَرَ عَدَاؤُهُ وَإِذَا رُفِعَ ."

ความว่า "ท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) กล่าวว่า ผู้ใดรักที่จะ

ให้อัลลอฮ์ (ช.บ.) ประทานความประเสริฐในบ้านเขามากๆ เขาจะต้องล้างมือเมื่อนำอาหารมา (เมื่อจะรับประทานอาหาร) และล้างมือเมื่อถูกยกออกไป (เมื่อเสร็จจากรับประทานอาหาร)"

2. กล่าวนามของอัลลอฮ์ (ช.บ.) เมื่อเริ่มรับประทานอาหารและกล่าวสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) เมื่อเสร็จจากการรับประทานอาหาร

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا أَكَلْ أَحَدُكُمْ فَلْيَذْكُرْ اسْمَ اللَّهِ تَعَالَى ،
فَإِنْ نَسِيَ أَنْ يَذْكُرَ اسْمَ اللَّهِ تَعَالَى فِي أَوَّلِهِ ، فَلْيَقُلْ بِسْمِ
اللَّهِ أَوَّلَهُ وَآخِرَهُ "

ความว่า "จากท่านหญิงอาอีชะห์ (ร.ฎ.) พระนางได้กล่าวว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ได้ทรงกล่าวว่า "เมื่อคนหนึ่งคนใดจะรับประทานอาหารให้กล่าวนามของอัลลอฮ์ ตะอาลา หากเขาลืมกล่าวนามของพระองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ตอนเริ่มแรก เขาจงกล่าวนามของพระองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ด้วยคำว่า บิสมิลลาฮิ เหาวะลุลญะอะอิลอิฮู"

4. ครอบรับประทานด้วยมือขวาและอาหารที่อยู่ใกล้ตัว
 عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ ، قَالَ : كُنْتُ غُلَامًا فِي حِجْرِ
 رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَكَانَتْ يَدِي تَطْبِشُ فِي
 الصَّخْفَةِ (تَتَحَرَّكُ فِي الْإِنَاءِ) فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا غُلَامُ سَمَّ اللَّهُ وَكُلْ بِيَمِينِكَ وَكُلْ مِمَّا
 يَلِيكَ

ความว่า “ท่านอีหม่ามอะหมัด และท่านอื่นๆ ได้รายงาน
 ว่า แท้จริง ท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) เมื่อท่านรับประทาน
 อาหารและดื่มเสร็จแล้วพระองค์ได้ทรงกล่าวว่า มวลการ
 สรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์ (ช.บ.) ที่พระองค์ได้ประทาน
 อาหารและประทานน้ำมาให้พวกเราและพระองค์ได้บันดาล
 ให้พวกเราเป็นผู้มอบนมต่อพระองค์”

3. จะต้องไม่ตำหนิอาหารที่ถูกนำมาให้รับประทาน หรือ
 มีผู้คนนำมาให้

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : مَا عَبَّ رَسُولُ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَعَامًا قَطُّ : إِذَا اشْتَاهَهُ أَكَلَهُ وَإِنْ
 كَرِهَهُ تَرَكَهُ

ความว่า “รายงาน จากท่านอะบีฮุร็อยเราะฮ์ (ร.ฎ.) ได้
 กล่าวว่า “ร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ไม่เคยตำหนิอาหารใดๆ เลย
 เมื่อพระองค์ต้องการรับประทานอาหารนั้น พระองค์ก็จะรับ
 ประทานมัน และเมื่อพระองค์ไม่ต้องการที่จะรับประทานมัน
 พระองค์ก็จะไม่รับประทานมัน”

ความว่า รายงานจากท่านอุมัร บุตรอาบีซะละมะหะห์
 (ร่อฎียัลลอฮ์อันฮูมา) ได้กล่าวว่า “ข้าพเจ้าเป็นเด็กที่อยู่ใน
 ความอุปการะของท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) มือของข้าพเจ้า
 ว่อน(เคลือบไทว) อยู่ในถาดอาหาร ท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ได้
 กล่าวกับข้าพเจ้าว่า “โอ้ เด็กน้อย จงกล่าวนามของอัลลอฮ์
 (ช.บ.) จงรับประทานด้วยมือขวาและจงรับประทานอาหารที่
 อยู่ใกล้ตัวก่อน”

5. ไม่รับประทานลักษณะนั่งเอกเซนก เพราะมีส่วน
 ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพและแสดงออกถึงการโอ้อวด

عَنْ أَبِي جَحِيْفَةَ وَهَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا أَكُلُ مُتَّكِنًا .

ความว่า ได้รายงานจากอะบีญุไฮฟะห์ วะฮะบ์ บุตรอับดุล
 เลาะห์ ได้กล่าวว่า “ฉันจะไม่รับประทานในลักษณะนั่งเอก
 เซนก”

6. ส่งเสริมให้ขอพรให้กับผู้เชิญเราไปร่วมรับประทาน
 อาหารหลังเสร็จสิ้นการรับประทาน

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 جَاءَ إِلَى سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ فَجَاءَهُ بِخُبْزٍ وَزَيْتٍ فَأَكَلَ ثُمَّ قَالَ :
 أَفْطَرْتُ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ وَأَكَلْتُ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ
 الْمَلَائِكَةُ

ความว่า จากอานัส (ร.ฎ.) แท้จริงท่านนบี (ช.ล.) ได้ไป
 ร่วมรับประทานอาหารที่บ้านของชะอ์ด บุตรอุบาเดห์ ท่าน
 ชะอ์ดได้นำขนมปังและน้ำมัน (รายงานที่ถูกตัดคือชาบีบ (องุ่น
 แห้ง) และท่านได้รับประทาน ต่อจากนั้นท่านก็กล่าวขอพร

ว่า “ผู้ถือศีลอด ได้ละศีลอดกับท่านทั้งหลาย บรรดาคนดีได้รับประทานอาหารของพวกเขาและมวลมาลาอิกะห์ ได้ขอพรให้กับพวกเขา” เป็นการดูอาของท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ให้กับเจ้าภาพของอาหาร

7. จะต้องไม่รับประทานก่อนผู้อาวุโสที่นั่งร่วมกับเรา

عَنْ حُدَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : كُنَّا إِذَا حَضَرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَعَامًا لَمْ نَضِعْ أَيْدِينَا حَتَّى يَبْدَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَضَعُ يَدَهُ

ความว่า จากท่านฮุไซฟะห์ (ร.ฎ.) ได้กล่าวว่า “พวกเราอยู่ร่วมกับท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ในการรับประทานอาหาร พวกเราจะไม่รับประทานจนกว่าร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) จะเริ่มทานเสียก่อน”

8. ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะเป่าหรือหายใจลงในภาชนะที่ใส่น้ำดื่ม

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا : أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى أَنْ يَتَنَفَّسَ فِي الْإِنَاءِ أَوْ يَنْفُخَ فِيهِ

ความว่า จากท่าน อิบนิ อับบาส แท้จริงท่านนบี (ช.ล.) ได้ห้ามหายใจลงในภาชนะที่ใส่น้ำดื่ม หรือเป่าลงไปในภาชนะนั้น

9. ให้นั่งรับประทานอาหาร หรือนั่งดื่ม

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ نَهَى أَنْ يَشْرَبَ الرَّجُلُ قَائِمًا قَالَ قَتَادَةُ : فَقُلْنَا لِأَنَسٍ فَلَاكُلُّ ؟ قَالَ : ذَلِكَ أَشْرٌ

ความว่า จากท่านอะนัส (ร.ฎ.) จากท่านนบี (ช.ล.) แท้จริงพระองค์ได้ทรงห้ามดื่มในลักษณะที่ยืน ท่านกอตาดะห์ ได้ถามท่านอะนัส ว่า และการรับประทานอาหารล่ะ ท่านอะนัสตอบว่า นั้นยิ่งเลวยิ่งกว่า

10. ห้ามดื่มในภาชนะที่ทำจากเงินหรือทอง เพราะเป็นภาชนะแสดงออกถึงการโอ้อวด

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : الَّذِي يَشْرَبُ فِي آتِنَةِ الْفِضَّةِ فَإِنَّمَا يُجْرَجُ فِي بَطْنِهِ نَارَ جَهَنَّمَ

ความว่า จากอุมมุซาลามะห์ (ร.ฎ.) แท้จริงท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ช.ล.) ได้ทรงกล่าวว่า “ผู้ที่ดื่มในภาชนะที่ทำจากเงิน แท้จริงเขาได้กระโดดอยู่ในท้องของเขาไฟนรก”

***** ❀ * ❀ *****

แสบๆ เกลียด สุดท้าย ช่อม

เชิษ หะชาลิ้ม

ผมยังจำได้สมัยเด็กๆ อาเยาะห์สอนให้เรียนหนังสือมาลาญหรือกิตาบบามาลาญ เช่น หนังสือ “ มัสซัยอิลลา ” พวกเราก็ดึงใจเรียนกันจนกระทั่งท่องจำได้ แต่พอเราไปคุยกับเพื่อนๆที่เขาเรียนหนังสือภาษาอาหรับ (หรือกิตาบบาอาหรับ) เขาก็พูดกับเราว่า “ นายเรียนกิตาบบาตัวเมีย ” หมายถึงว่า ภาษามาลาญเขาเปรียบเทียบกับเหมือนตัวเมีย ส่วนใครเรียนกิตาบบาอาหรับหรือภาษาอาหรับเขาถือว่าเก่งและแน่เหมือนตัวผู้ คำพูดเช่นนี้มันทำให้ติดอยู่ในใจตลอดเวลา ช่วงที่ยังเป็นเด็กๆ เลยไม่อยากคุยกับใครว่าเราเรียนหนังสือมาลาญ จนคิดว่าหากเรียนจบมัธยมปีที่ 3 (ม.ศ.3) สายสามัญเมื่อไหร่ต้องเปลี่ยนวิธียาเรียนหนังสือภาษาอาหรับให้ได้ ก็อัสฮัมดุลิลลาฮุ พอบจบ ม.ศ.3 ท่านอาจารย์อันวาร หัวงสมัด อัสลอสูยร์ฮัม ท่านกลับจากซาอุดีอาราเบีย มาเปิดสอนที่ ร.ร. ริดวานันนุอิสลามเป็นแผนใหม่คือ เรียนภาษาอาหรับในเชิงบูรณาการ เมื่อก่อนเขายังไม่รู้จักคำว่าบูรณาการกันหรอก แต่ที่ผมใช้ศัพท์คำนี้เพราะว่า ท่านอาจารย์อันวาร ท่านมองการณ์ไกล นำเอาภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสารพจนกกับเรียนกิตาบบาเป็นภาษาอาหรับล้วนๆ ด้วย เช่น วิชาตีฟซีร หะดีษ เตาฮีด แม้แต่วิชา ยุซรอฟี (ภูมิศาสตร์) ท่านก็พร่ำสอนพวกเรา เวลาฟังเขาสนทนากัน แต่ถ้าจะให้ไปสอนภาษามาลาญ คงต้องบอกว่าขอมาอ้อพอย่างแรงหมดปัญญาแล้ว หากเป็นภาษาอาหรับอินซาอัลลอฮ์ อัลลอฮ์ (ช.บ.) ยังให้สติปัญญาความเข้าใจอยู่บ้างไม่ถึงกับอาลงอาแหล่มหรอก

ที่ผมจะบอกให้ฟังก็คือว่า การที่เราไปรังเกียจสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ว่าอะไรตาม ลักวันหนึ่งเราต้องกลับไปชมเชยมันอย่างแน่นอน เหมือนกับภาษามาลาญ เมื่อก่อนหลายคนดูถูกคนที่

เรียนหนังสือภาษามาลาญ แต่เดี๋ยวนี้น่าท่านทั้งหลายเห็นแล้วใช่ไหมครับว่า ทุกโรงเรียนและตามมหาวิทยาลัยกำลังรณรงค์ให้เรียนภาษาซามาลาญกันใหญ่ ไม่ใช่เฉพาะมุสลิมแต่มันกลายเป็นทั้งอาเซียน ท่านเห็นถึงลัจธรรมที่อัลลอสู ชุบฮานาฮูว่าด้าอาลา ทรงตรัสไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอานว่า

..... وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ سورة
البقرة الآية 216

ความว่า “และอาจเป็นไปได้ว่า การที่พวกเจ้าเกลียดสิ่งหนึ่ง ทั้งๆ ที่สิ่งนั้นเป็นสิ่งดีแก่พวกเจ้า และก็อาจเป็นไปได้ว่าการที่พวกเจ้าชอบสิ่งหนึ่ง ทั้งๆ ที่สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เลวร้ายแก่พวกเจ้า” อัลบะเกาะเราะฮะฮ์ อายะฮ์ที่ 216

*****C******

จงอย่าฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย มนุษย์เรานั้นต้องมีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหาร ที่อยู่อาศัย ถ้าเราไม่รู้จักระเบียบไม่รู้จักแยกแยะว่าอะไรควร อะไรไม่ควร และปริมาณขนาดไหนเหมาะสม ขนาดไหนไม่เหมาะสม ทั้งเรื่องบริโภค เรื่องการใช้จ่ายใช้สอยในแต่ละเรื่องแต่ละวัน ไม่มีกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยเข้าช่วยฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่ายไว้ จนเป็นเหตุให้เกิดโรคทั้งจิตใจและร่างกาย ข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์เราก็คือ การเกิดโรคในตัวเองของเรานั้น สาเหตุมาจากการบริโภคมากเกินไปมีคนจำนวนมากที่เป็นโรคขาดสารอาหารไม่ว่าโรคอ้วน โรคไขมันสูง เบาหวาน ความดัน และโรคหัวใจ ฯลฯ ถ้าใครเป็นโรคเหล่านี้แล้ว หมอก็จะแนะนำให้ลดอาหารลงบริโภคแต่พอดี นี่เป็นการป้องกันและบรรเทาโรคต่างๆ เหล่านี้ได้ ถ้าเราได้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ (ช.บ.) แล้ว เราก็จะดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข ดังที่พระองค์ได้กล่าวไว้ว่า

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
سورة العراف الآية 31

ความว่า “และพวกเจ้าจงกินและจงดื่มน้ำและจงอย่าฟุ่มเฟือย แท้จริงพระองค์ไม่ชอบบรรดาผู้ที่ฟุ่มเฟือย”

อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้กำชับเราในเรื่องการกิน การดื่มน้ำ ถ้าใครละเมิดหรือฟุ่มเฟือยก็จะเป็นผลเสียกับเขาเองเพราะอัลลอฮ์ (ช.บ.) ไม่ชอบบุคคลเหล่านั้น การบริโภคอย่างฟุ่มเฟือยไม่มี

ขอบเขตมิได้เป็นผลร้ายต่อตัวเขาเองเท่านั้น แต่ยังเป็นผลกระทบกับคนอื่นด้วย เพราะปริมาณอาหารที่เขาบริโภคไปอย่างมากมายนั่นอาจไปเบียดบังคนด้อยโอกาส คนยากจน อนาคต เด็กกำพร้า ที่คนเหล่านี้รอคอยอยู่ สังคมของเราต้องเป็นสังคมที่เกื้อกูลเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เมื่อเราตื่นขึ้นมาตอนเช้าเราจะต้องถามตัวเองว่า วันนี้เราจะให้อะไรกับสังคม ไม่ใช่ว่า วันนี้เราจะได้อะไรจากสังคม ถ้าเรารู้จักการบริหารจัดการแยกแยะให้ชัดเจนว่าอะไรก่อนอะไรหลัง มากน้อยแค่ไหนมันจะเป็นผลดีกับทุกคนในสิ่งที่อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงประทานมา อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้กล่าวไว้อีกอายะห์หนึ่งว่า

إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا
سورة الإسراء الآية 27

ความว่า “แท้จริงบรรดาผู้สุรุ่ยสุร่ายนั้นเป็นพวกพ้องของบรรดาชัยฏอน และชัยฏอนเหล่านั้นเนรคุณต่อพระผู้อภิบาลของมัน”

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ชัยฏอนนั้นมันไม่เคยหวังดีอะไรกับเรา มีแต่เพียงให้เราได้ละเมิดต่อบทบัญญัติของอัลลอฮ์ (ช.บ.) ตลอดเวลา เรื่องของความสุรุ่ยสุร่ายนี้ก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราเล็กไม่ได้ เราต้องไปนับญาติกับมันอย่างแน่นนอน ขออัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงคุ้มครองให้พ้นจากชัยฏอนด้วยเทิด.

***** ❁ ❁ *****

ประวัติความมั่นคงของ มัลยิดตารูลออบาดี๊ะห์ (คลองสามวา)

มานิต กองแสง

มัลยิดตารูลออบาดี๊ะห์ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตมีนบุรี ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นเขตคลองสามวา สำหรับมีนบุรีเดิมเคยมีฐานะเป็นตัวเมืองมีนบุรีเก่ามาก่อน มีเจ้าเมืองเป็นผู้ปกครองดูแล เจ้าเมืองคนแรกคือ หม่อมเจ้าสง่างาม (สุประดิษฐ์) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งเมืองใหม่ขึ้น เพื่อให้ท้องถิ่นที่อยู่ในท้องที่ได้รับความเจริญต่อเนื่องตามเมืองธัญบุรี จึงตั้งเมืองใหม่ว่า “เมืองมีนบุรี” ซึ่งแปลว่า “เมืองปลา” เพราะตำบลแสนแสบเป็นพื้นที่ที่มีบ่อปลา มาก มีพันธ์ปลามาก

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมสง่างาม(สุประดิษฐ์) เป็นข้าหลวงรักษาราชการเมืองมีนบุรี ตั้งแต่ 1 เมษายน ร.ศ.121 และให้ดำเนินการรวบรวมท้องที่อำเภอต่างๆ ตั้งเป็นเมืองใหม่และทรงแต่งตั้งหม่อมสง่างาม(สุประดิษฐ์) เป็นข้าหลวงรักษาราชการ เมืองมีนบุรีเป็นท่านแรก ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2445 (ร.ศ.121)เป็นต้นไป ในระหว่างปี พ.ศ. 2473-พ.ศ.2474 มีเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยทำให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแก้ไขสถานการณ์โดยการยุบรวมกรมกองต่างๆ ยุบมณฑลจังหวัดบางแห่ง เพื่อตัดทอนงบประมาณให้สอดคล้องภาพทำให้จังหวัดมีนบุรีถูกยุบเข้าไว้ในการปกครองของจังหวัดพระนคร

สำหรับจังหวัดมีนบุรีซึ่งมีฐานะเป็นจังหวัด มาเป็นระยะเวลาถึง 29 ปี เมื่อยุบเป็นอำเภอแล้ว คงมีท้องที่เหมือนเดิม คือ มี 7 ตำบล 107 หมู่บ้าน ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่กันอีกหลายครั้ง ในที่สุด ได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 มีนบุรีจึงมีฐานะเป็นเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานคร

แต่เดิมมานั้น เขตมีนบุรีมีฐานะเป็นจังหวัดขึ้นกับมณฑลกรุงเทพ ต่อมาในปี พ.ศ.2474 มีการยุบจังหวัดมีนบุรีเป็นอำเภอมีนบุรี จังหวัดพระนคร นายอำเภอท่านแรกของอำเภอมีนบุรีคือ นายสุทิน วิวัฒน์ และเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ประกาศรวมจังหวัดพระนครและจังหวัดมีนบุรีเป็นจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรีภายหลังได้เปลี่ยนเป็นกรุงเทพมหานคร อำเภอมีนบุรีจึงมีฐานะเป็น “เขตมีนบุรี” ในปัจจุบัน

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

มหาราช โปรดเกล้าฯให้ชุมนุมทัพที่เมืองสงขลาแล้วเสด็จยกทัพหลวงไปตีเมืองปัตตานีได้ในปี พ.ศ.2329 ต่อมาชาวปัตตานีได้อพยพเข้ามากระจายกันอยู่โดยทั่วไปในพระนครธนบุรี ปากเกร็ด อยุธยา ทราด ระยองฯลฯ ประมาณต้นรัชกาลที่ 5 ได้มีการอพยพบางส่วนไปยังตำบลต่างๆและส่วนหนึ่งก็มาตั้งรกรากอยู่ที่ทุ่งแสนแสบเรื่อยไปจนถึงหนองจอก ประชากรเหล่านี้ได้หักล้างทางพงปรับปรุงพื้นที่จนกลายเป็นพื้นที่นาและประกอบอาชีพทำนาเรื่อยมา แต่ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคกิ่งอุตสาหกรรม บางส่วนจึงเลิกทำนาและไปประกอบอาชีพรับจ้างตามโรงงาน ต่อมามีการแบ่งเขต การปกครองย่อยเป็นแขวงรวม 7 แขวง ทางด้านเหนือของเขตไปจัดตั้งเขตคลองสามวา ทำให้เขตมีนบุรีเหลือพื้นที่ปกครองอยู่ 60 ตารางกิโลเมตรเศษ ใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลจากหนังสือ เมืองมีถิ่นทองของเราหน้า11-11)

ต่อมาก็มีเขตคลองสามวาเกิดขึ้นซึ่งแยกมาจากเขตมีนบุรี เมื่อมีการจัดตั้งเขตใหม่ซึ่งแบ่งพื้นที่จากเขตมีนบุรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2540 ซึ่งใช้ชื่อใหม่ซึ่งแยกมาจากเขตมีนบุรีว่าเขตคลองสามวาเพื่อให้คงชื่อไว้ในประวัติศาสตร์

ปัจจุบันเขตคลองสามวาแบ่งการปกครองเป็น 5 แขวง ได้แก่ แขวงบางชัน แขวงสามวาตะวันออก แขวงสามวาตะวันตก แขวงทรายกองดิน แขวงทรายกองดินใต้ เขตคลองสามวาตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ประมาณ 117 ตารางกิโลเมตร มีเขตติดต่อดังนี้คือทิศเหนือติดต่อกับอำเภอลำลูกกาจ.ปทุมธานี ทิศใต้ติดต่อกับเขตมีนบุรี ทิศตะวันออกติดต่อกับเขตหนองจอก ทิศตะวันตกติดต่อกับเขตสายไหมและเขตคันนายาว สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของเขตเป็นท้องทุ่งมีคลองสามวาผ่ากลาง ซึ่งรับน้ำจากคลองหกวา จังหวัดปทุมธานี มีคลองซอยเป็นก้างปลาเชื่อมระหว่างคลองหลัก ได้แก่คลองหนึ่ง คลองสอง คลองสามและคลองสี่ ช่วยหล่อเลี้ยงพื้นที่ของเขต พื้นที่ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มมากที่สุด คือบริเวณริมคลองหนึ่งฝั่งตะวันออก เมื่อมีการกำหนดแนวทางการกั้นน้ำตามแนวพระราชดำริ จึงทำให้เขตคลองสามวาถูกแบ่งออกเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่รับน้ำฝั่งตะวันออกและพื้นที่ในแนวป้องกันน้ำท่วมในฝั่งตะวันตกของเขต จำนวนประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ผลผลิตที่สำคัญและมีชื่อเสียงคือการทำไร่หญ้า(ข้อมูลจากหนังสือคู่มือท่องเที่ยวเขตคลองสามวาหน้าที่ 13)

การก่อตั้งมัสยิด

พี่น้องมุสลิมชาวคลองสามวาในอดีตคือผู้อพยพมาจากจังหวัดปัตตานีเป็นส่วนใหญ่ โดยมาตั้งชุมชนอยู่ที่อำเภอมีนบุรีในอดีตและได้เริ่มสร้างมัสยิดครั้งแรกประมาณปี พ.ศ.2360 สร้างเป็นไม้สักทั้งหลัง กว้าง 8 วา ยาว 8 วา มีชื่อว่ามัสยิดดารุลอับดุลอะห์และเมื่อ พ.ศ.2482ได้ก่อสร้างมัสยิดหลังใหม่ใช้ไม้ทั้งหลังยาว 13 วา 2 คอก กว้าง 8 วา และได้จดทะเบียนมัสยิดลำดับที่ 12 เมื่อ พ.ศ. 2492 โดยมีอิหม่ามมูสตอฟา หนุ่มสุช เป็นอิหม่าม ฮัจยีเต๊ะ(ครูเต๊ะ) สันประเสริฐ เป็นคอเต็บ และฮัจยีมุฮัมมัด ตงสาลี เป็นบิลาัลในขณะนั้น

ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่าม

นับตั้งแต่ก่อตั้งมัสยิดเป็นต้นมา มีผู้ดำรงตำแหน่งอิหม่ามตามลำดับ ดังนี้

1. อิหม่ามฮัจยีบาคา ซึ่งย้ายถิ่นฐานมาจากจังหวัดอยุธยา มีเชื้อสายมาจากแขกนอก หรือแขกเทศ
2. อิหม่ามฮัจยีอับดุลเราะห์มาน หวังไช้ ซึ่งท่านดำรงตำแหน่งประมาณ 30 ปี
3. อิหม่ามฮัจยีเสมาะ กองเบ็ง ดำรงตำแหน่งประมาณ 5ปีและท่านได้ลาออกเนื่องจากย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่สุเหร่าเมี่ยง อำเภอบางค้อแหลม กรุงเทพมหานคร
4. อิหม่ามฮัจยีมูสตอฟา หนุ่มสุช ได้รับคัดเลือกดำรงตำแหน่งเมื่อพ.ศ. 2482 และต่อมาเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ท่านอิหม่ามมีความประสงค์ขอลาออกจากตำแหน่งเนื่องจากสาเหตุเรื่องสุขภาพและชราภาพ ขณะนั้นอายุได้ 88 ปีหลังจากที่ท่านได้ดำรงตำแหน่งประมาณ 70 ปี
5. อิหม่ามพศ.ดร.อับดุลเลาะ หนุ่มสุช ได้รับคัดเลือกดำรงตำแหน่งเมื่อ 6 สิงหาคม พ.ศ.2548 จนถึงปัจจุบัน

จำนวนสัปบุรุษในปัจจุบัน

ปัจจุบันมัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์ มีสัปบุรุษประจำมัสยิด 360 ครอบครัว จำนวนประชากร 3,500 คน ชาย 1,500 คน หญิง 2,000 คน

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ดารุ้ลอิบาดะฮ์ (คลองสามวา) ปัจจุบัน

ปัจจุบันมัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์มีคณะกรรมการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกจากสัปบุรุษ และได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครดังนี้

1. ผศ.ดร.อับดุลเลาะ หนุ่มสุข อีหม่าม/ประธาน
2. นายนาฟี หวังพิทักษ์ คอเต็บ/รองประธาน
3. นายประเสริฐ อีมานนท์ บิหลั่น/รองประธาน
4. นายซาฟีอี สันประเสริฐ กรรมการ
5. นายสำลี สมั่นนะ กรรมการ เทร่ญญิก
6. นายสาโรช ปัญจะมะวัต กรรมการ
7. นายสมหวัง พึ่งกุลถล กรรมการ นายทะเบียน
8. นายชูศักดิ์ ยอมิน กรรมการ
9. นายณรงค์ หวังไช้ะ กรรมการ
10. นายชวนะ ชุนทองเทพ กรรมการ
11. นายสมหวัง ทองหยอด กรรมการ
12. นายมนตรี ยะลาน กรรมการ
13. นายมุด เล็มเยะ กรรมการ
14. นายยงยุทธ เทียนรุ่งเรือง กรรมการและเลขานุการ
15. นายปรีชา ปัตนี กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

วัตถุประสงค์ของมัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์

1. เพื่อเป็นศูนย์รวมในการประกอบศาสนกิจ
2. เพื่อเป็นศูนย์รวมในการศึกษาศาสนาอิสลาม
3. เพื่อเป็นศูนย์รวมในการประกอบกิจกรรมทางสังคม

งบประมาณการบริหารมัสยิด

ได้จาก

1. การเรียรายจากสัปบุรุษประจำเดือน
2. การบริจาคในวันศุกร์
3. การจัดงานน้ำชาประจำปี
4. งบช่วยเหลือจากกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
5. การบริจาคจากผู้ใจบุญทั่วไป

วิสัยทัศน์ของคณะกรรมการ มัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์

พัฒนามุสลิมให้เป็นมุอฺมิน และพัฒนามัสยิดให้เป็นศูนย์กลางในการประกอบศาสนกิจ การศึกษาเรียนรู้และการแก้ปัญหาของชุมชนที่ยั่งยืน

พันธกิจของคณะกรรมการ มัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์

1. ดำเนินตามกิตาบุลลอฮ์และซุนนะฮ์ของท่านร่อซูลุลลอฮ์ (ซ.ล.)
2. ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540
3. มุ่งมั่นพัฒนาให้มัสยิดเป็นศูนย์กลางในการประกอบศาสนกิจ การศึกษาเรียนรู้ และการแก้ปัญหาของชุมชนอย่างยั่งยืน

ปรัชญาของคณะกรรมการมัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์

อิสลาม	=	ISLAM
ความเป็นอิสลาม		إسلام
อิกวะฮ์	=	IKHWAH
ความเป็นพี่เป็นน้อง		إخوة
อิศลาห์	=	ISLAH
การพัฒนา		إصلاح

หลักการดำเนินงานของคณะกรรมการ มัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮ์

มีความยุติธรรม	العدل
มีความโปร่งใส	الأمانة
มีการปรึกษาหารือ	المشاوره
มีการวางแผน	التخطيط

ประโยชน์ส่วนรวมต้องมาก่อนประโยชน์ส่วนตน

تقديم المصلحة العامة على المصلحة الخاصة

สถานที่ตั้ง

เลขที่ 52 ซอยหทัยราษฎร์ 38 ถนนหทัยราษฎร์ แขวง
สามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510

โทรศัพท์ 081-557-5742

E-mail : darul_ebadah@hotmail.com

เอกลักษณ์

เป็นมัสยิดอาคารไม้ที่เหลื่ออยู่เพียงไม่กี่แห่งในเขต
กรุงเทพมหานคร

กิจกรรมมัสยิด

1. โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
2. โครงการเผยแผ่อิสลาม(ทุกคำของวันเสาร์และเช้าวันอาทิตย์ต้นเดือน)

3. โครงการอบรมมุอัลลัฟ(ทุกวันอาทิตย์ช่วงเดือน
ยุมาดุสซานี – รอมฎอนของทุกปี)

4. โครงการละศีลอดร่วมกันในเดือนรอมฎอน

5. โครงการทบทวนอัลกุรอาน ในเดือนรอมฎอน

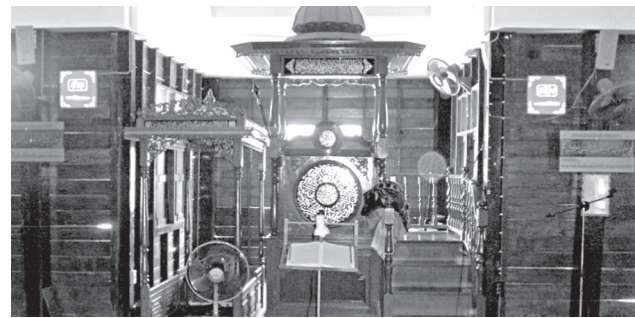
6. โครงการเอี้ยติกาฟลิบคินท้ายในเดือนรอมฎอน

7. โครงการขายข้าวสารพิตเราะฮฺ

8. โครงการตลาดเสื้อฝ้ามือสองเพื่อเด็กกำพร้าในวันอีดี

9. โครงการกองทุนชะกาตเพื่อคนยากจน

10. โครงการสะสมเงินเพื่อกุรบาน

สัตยาบัน (บัยอะฮฺ)ของสัปบุรุษมัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์(คลองสามวา)

เป็นสัตยาบัน (บัยอะฮฺ)ที่สัปบุรุษมัสยิดดารุ้ลอิบาดะฮฺทุกคนให้ไว้ร่วมกันในวันอีดีลฟิตรีของทุกปี

ก้อยคำบัยอะฮฺมีดังนี้

พวกเราเหล่าสัปบุรุษมัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์ (สามวา) ขอให้ (บัยอะฮฺ) สัตยาบันร่วมกัน ดังต่อไปนี้

- 1.) ข้าพเจ้าจะยึดมั่นในอัลลอฮฺ(สุบฮานะฮฺวะตะอาลา) องค์เดียวและไม่ปฏิบัติกรใดๆที่เป็น ชิริก การตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ
- 2.) ข้าพเจ้าจะยึดมั่นในแนวทาง (ซุนนะฮฺ) ของท่านนบีมุฮัมมัด ซ็อลลอลลอฮฺอะลัยฮิวะซัลลัม
- 3.) ข้าพเจ้าจะไม่ละเมิดสิ่งที่เป็นบาปใหญ่ เช่น ดื่มเหล้า การพนัน การทำซินา การลักขโมย การทิ้งละหมาดวันศุกร์ ยกเว้นกรณีจำเป็น ฯลฯ
- 4.) ข้าพเจ้าจะไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกชนิด เช่น ยาบ้า ยาอี กัญชา ฯลฯ
- 5.) ข้าพเจ้าจะไม่วางตนดตรี หรือ มทรสพอื่นๆที่ผิดต่อหลักการอิสลาม มาแสดงในหมู่บ้าน
- 6.) ข้าพเจ้าจะให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการมัสยิดในกิจการต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อมัสยิด และชุมชน
- 7.) ข้าพเจ้าจะช่วยกันว่ากล่าวตักเตือนผู้ที่ละเมิดต่อสัตยาบัน (บัยอะฮฺ)
- 8.) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามสัตยาบัน มัสยิดกำหนดมาตรการการลงโทษตามขั้นตอน คือ
 - 8.1) เรียกมาว่ากล่าวตักเตือน
 - 8.2) ประกาศห้ามการคบค้าสมาคม การร่วมกิจกรรมในงานบุญและงานพิธีต่างๆ
 - 8.3) ตัดสิทธิประโยชน์ต่างๆอันพึงได้รับจากมัสยิด
 - 8.4) เมื่อเจ็บหรือตายจะจัดการให้เฉพาะส่วนที่เป็นฟิรฎุกิฟายะฮฺเท่านั้น
 - 8.5) คัดชื่อออกจากทะเบียนสัปบุรุษของมัสยิด และแจ้งไปยังมัสยิดอื่นๆ

ลงชื่อสัปบุรุษผู้ให้บัยอะฮฺ (สัตยาบัน)

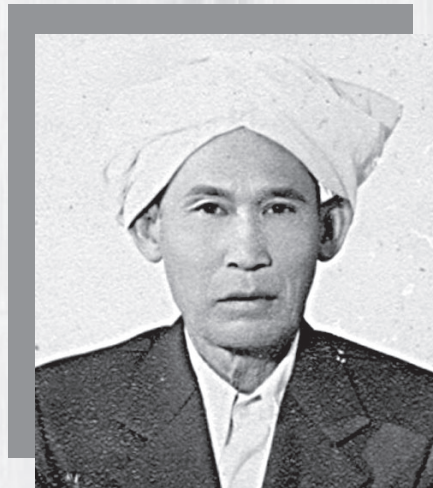
อิหม่ามอับดุลเลาะ หนุ่มสุช
(ผู้กล่าวนำบัยอะฮฺ)

อิหม่ามท่านที่ 2
อิหม่ามเสมา: กองเปิง
ท่านดำรงตำแหน่งประมาณ 5 ปี

อิหม่ามท่านที่ 3
อิหม่ามอับดุลเราะห์มาน หวังใช้:
ท่านดำรงตำแหน่งประมาณ 30 ปี

อิหม่ามท่านที่ 4
อิหม่าม มุสตอฟา หนุ่มสุข
อิหม่ามมัสยิดดารุ้ลอิบาดิหฺ

คนปัจจุบัน
อิหม่าม พท.ดร.อับดุลลา: หนุ่มสุข

สุขसारะฉบับนี้ขอนำเสนอผลไม้ลูกเล็กๆ แต่เต็มไปด้วยคุณประโยชน์และสรรพคุณมากมาย ลูกพีชหรือลูกท้อเป็นผลไม้ที่มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศจีนจัดเป็นไม้พุ่มผลัดใบ อยู่ในสกุล Prunus อันเป็นสกุลเดียวกันกับ ชากรุระ, บ๊วย, เชอร์รี่ หรือนางพญาเสือโคร่ง จัดเป็นผลไม้เมืองหนาวที่จะขึ้นได้ดีในที่ๆ มีความสูงตั้งแต่ 3,000 ฟุตขึ้นไป อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 10 องศาเซลเซียส ทนแล้งได้ดี ลูกพีชนับเป็นผลไม้ที่ใช้ประโยชน์ในการรับประทานมาอย่างยาวนาน

Retina บำรุงรักษาเซลล์ชนิดรูปผิว ของอวัยวะต่างๆ วิตามินเอมีบทบาทในการสร้างกระดูกและฟัน และระบบสืบพันธุ์ สารสีเหลืองที่มีอยู่ในลูกพีช มีสารต้านอนุมูลอิสระชื่อว่า เบต้าคริบโตแซนทิน ช่วยป้องกันไม่ให้เซลล์ถูกทำลาย ช่วยบำรุงหัวใจและกระเพาะอาหาร เป็นยาระบายอ่อนๆ ช่วยให้ขับถ่ายสะดวกและเลือดหมุนเวียนได้ดีและช่วยควบคุมความสมดุลของร่างกาย ในผลลูกพีชยังมีเกลือแร่โบรอน ซึ่งทำให้สมองกระฉับกระเฉงและกระปรี้กระเปร่า ถ้าได้รับ

ลูกพีชจากเจ้าแม่ราชินี

จาก กนก

และได้รับความนิยมไปทั่วโลก นอกจากนี้แล้วในวัฒนธรรมของชนชาติต่างๆ จะมีลูกพีชหรือท้อเข้ามาร่วมอยู่ด้วย อย่างเช่น ชาวจีนมีความเชื่อว่า ลูกพีชหรือท้อเป็นสัญลักษณ์ของการมีอายุยืนยาว และเกี่ยวข้องกับกับการกับการป้องกันสิ่งชั่วร้ายสำหรับในประเทศไทย มีการนำเข้ามาปลูกในพื้นที่ภาคเหนือในโครงการหลวง โดยมีชื่อท้องถิ่นอื่นๆ เช่น มะพู่, มั๊กมัน, มั๊กมัน, หุงคอบ, หุงหม่น เป็นต้น นับได้ว่าเป็นไม้ผลชนิดแรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรินำมาพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ในโครงการหลวง เพื่อทดแทนการปลูกฝิ่นของชาวเขา และสามารถสร้างรายได้ให้กับชาวเขาอย่างต่อเนื่อง

ลูกพีชเป็นผลไม้ที่มีสีเหลืองอมส้ม ซึ่งผลไม้ที่มีสีเหลืองและสีส้มจะมีวิตามินเอสูงมาก หน้าที่สำคัญของวิตามินเอ ช่วยในการควบคุมการทำงานของ Rod cells และ Cone cells ใน

เกลือแร่โบรอนในปริมาณต่ำ จะทำให้สมองทำงานช้าลงและสมาธิสั้น

นอกจากนี้ลูกพีช อุดมไปด้วยวิตามินซี กรดโฟลิก เบตาแคโรทีน แคลเซียม ฟอสฟอรัส แมกนีเซียม และโพแทสเซียม ซึ่งมักรวมตัวกันมากที่บริเวณเปลือกของผลลูกพีช สารอาหารดังกล่าวช่วยทำความสะอาดลำไส้เล็กและใหญ่ แต่ก่อนนำไปรับประทานจะต้องคว้านเอาเมล็ดออกก่อน

ข้อควรจำ คนที่ไม่อยากอาหาร การทานลูกพีชจะช่วยให้เจริญอาหารมากขึ้นแต่สำหรับคนที่กำลังมีปัญหาเกี่ยวกับกระเพาะอาหาร, ลำไส้ ไม่ควรทาน เพราะลูกพีชจะย่อยได้ยากกว่าผลไม้ชนิดอื่นๆ และจะทำให้ลำไส้และกระเพาะอาหารต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้น

จากสุขसारะประจำเดือนมกราคม 2556

***** ❀ * ❀ *****

กวีบ อารีเยกิจโกศล

ชีวิตกับคน

เป็นเรื่องธรรมดาที่มนุษย์เราจำเป็นต้องมองกาลไกล ด้วยการออมเงินเอาไว้ใช้ในยามแก่เฒ่า ยิ่งรู้จักการเก็บออมได้เร็วเท่าไร ก็ยิ่งทำให้ความสุขในบั้นปลายชีวิตของตัวเรามีมากขึ้น ซึ่งวิธีการการเก็บออมเงินนั้นก็ต้องเลือกให้เข้ากับสไตล์การดำเนินชีวิตของตัวเองด้วย

มีคำพระดำรัสของพระเจ้าเป็นเจ้าทรงกล่าวไว้ในอัลกุรอานซูเราะห์อัลฟุรกอน อายะฮ์ที่ 67 ว่า...

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ
بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا • سورة الفرقان الآية 67

ความว่า “เมื่อพวกเขาใช้จ่าย พวกเขาไม่สุรุ่ยสุร่าย พวกเขาไม่ตระหนี่ และก็ดำรงอยู่ตรงกลางระหว่างนั้น”

บางคนทำมาหากินอย่างขยันขันแข็ง แต่ไม่ประหยัดเก็บออม หามาได้เท่าไรใช้หมดทุกอย่าง นี่คงจะไม่มีโอกาสรวย ลักษณะการประหยัดนั้น ไม่ใช่จะรัดเข็มขัดจนไม่ยอมซื้ออะไรกินเลย เราต้องประหยัดในสิ่งที่ควรประหยัด ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือยเกินความพอดีหรือเกินความต้องการ การใช้จ่ายควรพิจารณาว่าอะไร

ควรซื้อ อะไรไม่ควรซื้อ ซื้อแต่สิ่งที่มีประโยชน์เท่านั้น ควรแบ่งส่วนในการใช้จ่ายให้ดี อะไรควรซื้อ อะไรควรเก็บ ส่วนที่ต้องซื้อก็ต้องซื้อ ส่วนที่ต้องเก็บก็ต้องเก็บ

คนโบราณท่านสอนไว้ว่า อย่าหมิ่นเงินน้อย อย่าคออวยวาสนา หมายความว่า เงินที่เราประหยัดหรือเก็บออมไว้นั้น แม้ไม่มากนักก็อย่าไปดูหมิ่นว่าเงินเพียงเล็กน้อย แม้เงินเก็บฝากเราจะมีจำนวนน้อย เก็บบ่อยๆ เก็บเป็นประจำ ก็จะมีมากเอง จะเปรียบก็เหมือนหยดน้ำที่ไหลลงตุ่ม แม้จะไหลทีละหยดมีจำนวนไม่มากนัก แต่เมื่อนานเข้าก็จะเต็มตุ่ม

ที่สำคัญถ้าบุคคลแต่ละคนในสังคมเรา มีพฤติกรรมที่ประหยัดในการดำเนินชีวิตแล้ว จะเกิดผลดีต่อตนเองและต่อประเทศชาติโดยรวม จะทำให้แต่ละคนไม่ต้องดำเนินชีวิตอยู่อย่างเป็นทุกข์ เนื่องจากการเป็นหนี้และจะทำให้ประเทศชาติไม่ต้องตกอยู่ในภาวะหนี้สิน ที่ต้องชดใช้ชั่วลูกหลานอย่างเช่นในปัจจุบันนี้

ดังมีหะดีษท่านนบีได้กล่าวเอาไว้ในเรื่องนี้มีความว่า...
ผู้ใดประหยัด อัลลอฮ์ (ซ.บ.) จะให้เขาร่ำรวย ผู้ใดฟุ่มเฟือย อัลลอฮ์ (ซ.บ.) จะให้เขาได้รับความยากจน บุคคลใดมีความ

นอบน้อมถ่อมตน อัลลอฮ์ (ช.บ.) จะยกย่องให้เกียรติเขา และบุคคลใดทะนงตน อัลลอฮ์ (ช.บ.) จะให้เขาได้รับความหยาม

พอเขียนเรื่องการประหยัดเก็บออม ผมขออนุญาตนำข้อเขียนของ พ.อ.(พิเศษ)ทองคำ ศรีโยธิน เรื่องการเก็บออมหรือการประหยัดของเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน ซึ่งผมได้อ่านหนังสือที่ชื่อหยุดความเลวที่ไล่ล่าคุณ มานำเสนอต่อผู้อ่านตอนหนึ่งว่า... “ มีเรื่องหนึ่งที่จำได้แม่นยำ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ ในหลวงยังเล็กอยู่ เข้ามาบอกว่า อยากได้รถจักรยาน เพื่อนๆ เขามีจักรยานกัน แม่บอกว่าลูกอยากได้จักรยาน ลูกก็เก็บสตางค์ที่แม่ให้ไปกินที่โรงเรียนไว้สิ เก็บมาหยอดกระปุกวันละเหรียญสองเหรียญ พอได้มากพอก็เอาไปซื้อจักรยาน ”

พอถึงวันปีใหม่ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็บอกว่า...

“ ปีใหม่แล้ว เราไปซื้อจักรยานกัน เอ้า แคะกระปุกดูซิว่ามีเงินเท่าไร เสร็จแล้วสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็แถมให้อีกส่วนหนึ่ง ในส่วนที่แถมให้ก็น่าจะมากกว่าเงินที่มีในกระปุก ท่านมีเมตตาให้เงินลูก ให้แล้วก็ไม่ได้ให้เปล่า สอนลูกให้ประหยัดให้เก็บออมและสอนว่าอยากจะได้อะไร ก็จะต้องเริ่มจากตัวเราก่อน คำสอนนั้นติดตัวในหลวงมาตราบนานเท่านาน ”

ประหยัดกิน ประหยัดใช้
ประหยัดเวลา ประหยัดกาย วาจา
และประหยัดใจ ดังนั้นการประหยัด
ต่างๆ ที่ผู้เขียนได้กล่าวมาข้างต้นนั้น
สังคมส่วนใหญ่ของพวกเราหรือพวก
ท่านไม่ค่อยจะได้ทำกัน หากทำได้ ยิ่ง
จะทำให้ครอบครัวและสังคมมีความ
สุขและมั่นคง

ในขณะที่เดียวกันท่านร่อซูล
(ช.ล.)ได้กล่าวเรื่องนี้เอาไว้มีความว่า...

**ผู้ที่ประหยัดหรือเก็บออมนั้นจะ
ไม่ยากจน**

การเก็บหรือออมเงินและ
ประหยัดค่าใช้จ่ายต่างๆ เอาไว้ใช้ใน
เวลาแก่เฒ่า ซึ่งเป็นช่วงที่คนเรานั้น
ไม่มีทางที่จะสามารถทำมาหากินได้
เหมือนตอนหนุ่มๆ ต้องคิดเอาไว้แต่
เนิ่นๆ ว่าจะทำอย่างไร หลังวัยแก่
ชรา ก็จะมีกินมีใช้ไม่เป็นภาระของ

บุคคลรอบข้าง

มหาสมุทรไม่เต็มด้วยน้ำที่ไหลมาจากแม่น้ำในทิศทั้งสองฝั่งได้
จิตใจมนุษย์ย่อมไม่เต็มด้วยตัณหาความอยาก ฉะนั้น

ท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.)ได้กล่าวเอาไว้ว่า....

عَلَيْكُمْ بِالْقَنَاعَةِ إِنَّ الْقَنَاعَةَ مَالٌ لَا يَبْغُذُ

ความว่า “ ท่านทั้งหลายจงพอเพียง แท้จริงการพอเพียงนั้น เป็นทรัพย์สินที่ใช้ไม่หมด ”

โลกเรามีทรัพยากรเพียงพอสำหรับสนองความต้องการของมนุษย์ แต่ก็มีไม่เพียงพอสำหรับความโลภของมนุษย์

โอ้พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงประทานทางนำ ความยำเกรง การสำรวมตน ความร่ำรวย และความพอเพียงแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด

***** ❁ C ❁ *****

ลาตีฟะห์ กิตติธรรุสรัตน์

มุสลิมะฮ์ คนใหม่ (ตอน 1)

กระแสอิสลามโฟเบีย (Islamophobia - ปรากฏการณ์ความกลัวอิสลาม) ที่ขยายวงกว้าง อันมีที่มาจากกลุ่มประเทศตะวันตก ซึ่งไม่หยุดนิ่งในการสร้างกระแสความกลัวต่ออิสลามจนนำไปสู่ปรากฏการณ์ความเกลียดชังอิสลามที่กำลังแพร่สะพัดไปทั่วทุกมุมโลก จะเห็นได้จากการประทุพราคาความเป็นผู้ก่อการร้ายให้กับมุสลิมอย่างมีนัยสำคัญ การปลุกกระแสลัทธิฮัตตี รวมถึงการต่อต้านการแสดงอัตลักษณ์ของสตรีมุสลิม

ในอดีต การแสดงอัตลักษณ์ของสตรีมุสลิมยังเห็นได้ไม่ชัดเจนนัก ในประเทศไทย สตรีมุสลิมจะสวมใส่หิญาบ(ผ้าคลุมศีรษะ) เมื่อไปร่วมงานบุญหรือพิธีกรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่ปัจจุบัน การตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสมดุลแก่ชีวิตทั้งในด้านวัตถุและจิตวิญญาณ ประกอบกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้สตรีมุสลิมหันมาให้ความสำคัญกับการสวมใส่อาภรณ์ที่ถูกต้องตามหลักศาสนา แต่ทว่า ยังมีสตรีมุสลิมอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังคงหลีกเลี่ยงเพิกเฉยต่ออภิสิทธิ์ในการเป็นเพศที่มีเกียรติและทรงคุณค่า จนบางครั้งสตรีและบุรุษมุสลิมที่ปราศจากความรู้ความเข้าใจในอิสลามเสียเองที่ เป็นผู้สร้างช่องโหว่สำหรับการโจมตีและให้ร้ายอิสลาม

สาระเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ในการสร้างความเข้าใจเกี่ยว

กับสตรีมุสลิม เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของตนที่มีต่อตัวเอง สังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้โลกได้สัมผัสกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในวามจริงของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ที่ว่า **“โลกคือปัจจัยแห่งความสุข และปัจจัยแห่งความสุขที่ดีที่สุดในโลกนี้ คือสตรีที่มีคุณธรรม”** (รายงานโดยมุสลิม)

สิทธิของสตรีมุสลิมภายใต้ร่มเงาอิสลาม

ย้อนรอยไปในอดีต สังคมตะวันตก ตะวันออก หรือแม้กระทั่งสังคมไทยสตรีเป็นฝ่ายที่ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของชาย ไม่มีสิทธิและเสรีภาพอย่างที่ควรจะได้รับ ข้อความที่ว่า “ผู้หญิงคือนางฟ้าในเรือน” ซึ่งหมายถึง การจำกัดพื้นที่ของสตรีไว้แต่เพียงในบ้านเพื่อทำหน้าที่ภรรยาและมารดา หรือมุมมองทางเพศที่ว่า “ผู้หญิงเป็นควายผู้ชายเป็นคน” กลายเป็นแบบแผนที่ยึดถือกันมาร่วมศตวรรษ การที่สตรีถูกกีดกันจากการศึกษาศาสตร์สำคัญๆ อันเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถประกอบอาชีพ การไม่มีสิทธิ์มีเสียงทางการเมือง การห้ามเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาหรืออ่านคัมภีร์ทางศาสนา การห้ามมิให้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติแม้แต่ทรัพย์สินที่ตนหามาได้ การไม่มีสิทธิ์เลือกคู่ครองตามที่ปรารถนา คดีอ้าแดงจันและอ้าแดงเหมือน ฯลฯ ล้วนเป็นที่มาของการต่อสู้ เรียกร้องสิทธิ ความเสมอภาค และขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในรูปแบบต่างๆ

ชบวนการสตรีนิยม องค์การสตรีที่ก่อตัวขึ้นอย่างเป็นทางการประท้วง เดินขบวน การเรียกร้องให้แก้ไขกฎหมายต่างๆ เพื่อรับรองสวัสดิภาพของสตรีจึงเป็นปฏิบัติการที่โลกกำลังประจักษ์อย่างต่อเนื่อง

ในทางกลับกัน ภายใต้ร่มเงาของอิสลามที่บริสุทธิ์ สตรีมุสลิมกลับมีสภาพที่แตกต่างอย่างน่าอัศจรรย์ ในยุคของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ซึ่งเป็นยุคต้นแบบของมุสลิมทั่วโลก ภาพของสตรีมุสลิม คือ การให้เกียรติ ยกย่องเทิดทูน อิสรเสรีภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และสิทธิอันชอบธรรม อันจะเห็นได้จากชีวประวัติของเหล่าเศาะฮาบียะห์ (อัศรสาวกที่เป็นสตรี) ในการแสดงบทบาทต่างๆบนเวทีอันหลากหลาย สังคมของสตรีมุสลิมในยุคนั้นจึงมิได้ถูกจำกัดแต่เพียงในบ้าน นางมีสิทธิ์ครอบครองทรัพย์สินตั้งท่านหญิงคอดีเยห์ (ร.ฎ.) นักธุรกิจหญิงที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงจากการค้าส่งออก นางมีสิทธิ์ศึกษาหาความรู้ตั้งท่านหญิงอาอีชะห์ (ร.ฎ.) ผู้เชี่ยวชาญศาสตร์ต่างๆหลายแขนง นางมีสิทธิ์มีเสียงทางการเมืองตั้งการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของสตรีมุสลิมในสนธิสัญญาอัลอะเกาะบะห์

ถึงวันนี้ ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ซึ่งการแพร่กระจายของแนวคิดแบบโลกวิสัยกำลังเกิดขึ้นในทุกอณูของสังคม ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ภาพของสตรีมุสลิมที่ถูกนำเสนอโดยสื่อแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสวมผ้าคลุมหน้า (บุรกา) ของสตรีชาวอัฟกานิสถาน พ่อชาวมุสลิมในอังกฤษที่ฆ่าลูกสาว เพราะความอับอาย หญิงมุสลิมที่ถูกข่มขืนหมู่ในปากีสถาน และอื่นๆอีกมาก ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมืออันทรงพลังในการชี้ให้เห็นให้โลกเห็นว่าสตรีมุสลิมกำลังถูกกดขี่ ถูกริดรอนสิทธิ และแน่นอนเป็นผลมาจากคำสอนของอิสลาม

สื่อที่ขาดจรรยาบรรณต่างเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้กับศาสนาอิสลาม ทว่าในความเป็นจริง ล้วนเป็นการกระทำที่เป็นผลมาจากวัฒนธรรมหรือประเพณีของคนบางกลุ่ม หาได้มาจากคำสอนของอิสลามอันบริสุทธิ์ไม่ มุสลิมะห์วันนี้จึงมีความจำเป็นที่ต้องทบทวนบทบาทและความรับผิดชอบของตนที่มีต่อสังคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสังคมมุสลิม ทั้งนี้ เพื่อเรียกร้องบุคลิกภาพอันทรงเกียรติและภาพลักษณ์ของเหล่าเศาะฮาบียะห์ให้กลับคืนมาจรรโลงโลกอีกครั้ง

มุสลิมะห์วันนี้กับ 3 บทบาทที่ต้องทบทวน

สาเหตุความเข้าใจผิดและการบิดเบือนสภาพสตรี

มุสลิมในปัจจุบันอาจมีที่มาจากสองประการ คือ ผู้ที่มีอคติต่อมุสลิม และ ปัจเจกชนมุสลิมที่ขาดความเข้าใจอย่างถูกต้องในหลักศาสนา ในส่วนของมุสลิมะห์ การอยู่ในกลุ่มบุคคลที่สอง ถือเป็นอันตรายต่อตัวเองและสังคมอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุนี้ มุสลิมะห์จึงต้องทบทวนบทบาทและสถานภาพหลักของตน 3 ประการ คือ มุสลิมะห์ในฐานะนักศึกษา มุสลิมะห์ในฐานะผู้ประกอบการอาชีพ และมุสลิมะห์ในฐานะภรรยาและมารดา

มุสลิมะห์ในฐานะนักศึกษา

ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน นักศึกษามุสลิมะห์มีการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งสมาคม ชมรม องค์การ การนำเสนอแนวคิดต่างๆผ่านสื่อสมัยใหม่ การเปิดเวทีและให้ความรู้กับสตรีเป็นการเฉพาะ การคลุมหน้าในกลุ่มนักศึกษามุสลิมะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษามุสลิมะห์ที่ให้น้อยอย่างคาดไม่ถึง นับเป็นความเมตตาที่นักศึกษามุสลิมะห์สามารถแสดงอัตลักษณ์ จุดยืน และความภาคภูมิใจในการเป็นมุสลิมได้อย่างเสรี

แม้จะภูมิใจในความเป็นมุสลิมไทย เรายังพบว่า มีนักศึกษามุสลิมะห์อีกจำนวนไม่น้อยที่เพิกเฉยต่อความเป็นมุสลิมะห์ของตน ไม่เข้าใจในหน้าที่ ความสำคัญ และบทบาทของการเป็นนักศึกษามุสลิมะห์ ณ ที่นี้ จึงขอเสนอให้นักศึกษามุสลิมะห์ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของตนสามประการ คือ การแสวงหาความรู้อย่างจริงจัง การวางตัวให้เหมาะสมในสังคมมหาวิทยาลัย และการขัดเกลาจิตวิญญาณ

การแสวงหาความรู้อย่างจริงจัง

ปัจจุบัน นักศึกษามักสวมหมวกหลายใบ บ้างเป็นนักศึกษา นักกิจกรรม หรือกระทั่งเป็นนักเที่ยว ฯลฯ นักศึกษามุสลิมะห์ในภาพรวมก็ไม่แตกต่างจากลักษณะข้างต้น คงไม่มีใครปฏิเสธว่าหน้าที่ของนักศึกษาคือการแสวงหาความรู้ อิสลามเองเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญกับความรู้เหนือสิ่งอื่นใด อันจะเห็นได้จากโองการแรกจากพระบัญชาของพระเป็นเจ้าที่มีต่อมนุษยชาติ คือ โองการที่สั่งให้อ่าน (อีกเราะ) อีกทั้งยังมีวจนะของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ที่สั่งให้ศึกษาตั้งแต่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ ให้แสวงหาความรู้แม้ต้องเดินทางไกลถึงประเทศจีน และที่สำคัญคือการบัญญัติว่า การแสวงหาความรู้นั้นเป็นหน้าที่ขั้นบังคับปฏิบัติสำหรับมุสลิมทุกคน

ในอดีต หลากหลายวัฒนธรรมปิดกั้นโอกาสในการ

แสวงหาความรู้ของเหล่าสตรี “เรียนไปทำไม ยังไงก็ต้องเลี้ยงลูก” ยังคงเป็นแนวคิดที่หลงเหลืออยู่จวบจนปัจจุบัน แต่ที่แนวคิดเหล่านี้ขัดกับหลักการอิสลามอย่างสิ้นเชิง อิสลามส่งเสริมให้สตรีทุกคนมีความรู้อย่างถึงที่สุด ในยุคของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) กลุ่มสตรีมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ถึงขั้นขอร้องให้ท่านศาสดา (ช.ล.) จัดตารางเวลาเพื่อสอนศาสตร์ต่างๆให้กับพวกนาง ท่านหญิงอาอิชะห์ (ร.ฎ.) ภรรยาของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ก็มีความเป็นเลิศทางวิชาการจนเป็นที่ยอมรับ นางเป็นนักนิติศาสตร์หญิงคนแรกในอิสลาม อุรวะห์ บิน อัสซุบัยร์ เคยกล่าวถึงนาง (ร.ฎ.) ว่า “ฉันไม่เคยเห็นใครมีความรู้ด้านนิติศาสตร์ การแพทย์ และบทกลอนมากไปกว่าอาอิชะห์” นอกจากนี้ ท่านหญิงอาอิชะห์ (ร.ฎ.) ยังเป็นผู้มีวาทีศิลป์เป็นเลิศ อัลอะห์นาฟ อิบนู กิยอซ ก่อถึงนางว่า “สุนทรพจน์ของอะบูบักร อุมร์ อุษมาน อะลี และบรรดาผู้นำในยุคต่อมา ยังไม่สละสลวยเท่ากับสุนทรพจน์ของท่านหญิงอาอิชะห์ (ร.ฎ.)”

ประวัติศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า อิสลามให้ความสำคัญกับการศึกษาของสตรีและยังเปิดโอกาสให้สตรีได้พัฒนาตัวเองในหลายๆ ด้าน ไม่นานมานี้ ศูนย์อิสลามศึกษาออกซ์ฟอร์ด (Oxford Center for Islamic Studies) โดย ดร.มุฮัมมัด อัครอม นัควี ได้รวบรวมชีวประวัติของนักวิชาการสตรีมุสลิมตั้งแต่ศตวรรษที่ 7 จนถึงปัจจุบัน โดยพบว่านักวิชาการสตรีมุสลิมที่มีความเชี่ยวชาญด้านหะดีษและนิติศาสตร์อิสลามมีจำนวนมากถึง 8,000 คน เดิมที ดร.มุฮัมมัด อัครอม นัควี คาดว่าจะพบรายชื่อนักวิชาการสตรีมุสลิมเพียง 20-30 คน เท่านั้น แต่ “อัลมุฮัฎติษัต” สารานุกรมที่ท่านรวบรวมขึ้นกลับสะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งโรจน์ทางปัญญาท่ามกลางกลุ่มสตรีมุสลิม อีกทั้งยังเป็นข้อพิสูจน์ว่าสตรีมุสลิมมิใช่เพศที่ต่ำต้อยหรือเหยื่อของอิสลามตามที่ถูกกล่าวหา แต่พวกเธอคือผู้สร้างอารยธรรมและผู้ถ่ายทอดวิชาการอิสลามให้ป็นมรดกแก่ชนรุ่นหลัง ดร. มุฮัมมัด อัครอม นัควีให้ข้อคิดไว้ว่า “นักวิชาการสตรีมุสลิมเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์อิสลาม การย้อนไปศึกษาประวัติศาสตร์ทำให้เราสามารถนำพาสังคมมุสลิมกลับมาเป็น (ใกล้เคียง) ดั่งเดิมได้”

การให้ความสำคัญกับการศึกษาและสิทธิของสตรียังถูกยืนยันโดยนักวิชาการชาวยุโรปหลายท่าน เช่น Annemarie Schimmel ที่เคยกล่าวว่า “ถ้าจะเปรียบสถานะสตรีก่อนการมาของอิสลาม กฎหมายอิสลามนับว่ามีความก้าวหน้าเป็น

อย่างมาก เพราะผู้หญิงสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินของตนเองได้” และ William Montgomery Watt ที่กล่าวว่า “ช่วงที่อิสลามมาถึงใหม่ๆ ผู้หญิงมีสภาพความเป็นอยู่ที่യാแย ไม่มีสิทธิ์ครอบครองทรัพย์สินแต่กลับกลายเป็นทรัพย์สินของผู้ชาย หากสามีตาย ทุกอย่างก็จะตกเป็นของลูกชายอีก การให้สิทธิ์ด้านทรัพย์สิน การรับมรดก การศึกษา และสิทธิในการหย่าร้าง ถือเป็นเกราะคุ้มกันชั้นพื้นฐานสำหรับสตรี”

แต่ทว่าหลังจากศตวรรษที่ 15 ซึ่งเป็นยุคที่อิสลามตกต่ำ สถานการณ์ต่างๆเริ่มเปลี่ยนไปจนทำให้หลายคนเข้าใจว่าสตรีมุสลิมถูกกดขี่ข่มเหง ถูกปฏิเสธในเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐาน และถูกกีดกันทางการศึกษา โดยจะพบว่าผลลัพธ์รางวัลของ UNESCO Institute of Statistics (UIS) ระหว่างปี ค.ศ. 1990-2009 ชี้ให้เห็นว่าร้อยละของสตรีที่อ่านออกเขียนได้ในกลุ่มประเทศมุสลิมยังมีจำนวนน้อยกว่าบุรุษมาก

ถ้าจะกล่าวยังเป็นธรรม ข้อเท็จจริงเหล่านี้ล้วนมีที่มาและสาเหตุ เพราะต้องทำใจยอมรับว่าหลายประเทศที่อ้างตัวว่าเป็นประเทศมุสลิมยังคงมีแบบปฏิบัติและวัฒนธรรมที่มิใช่อิสลามปะปนอยู่ ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีการพาดพิงว่าวัฒนธรรมที่พวกเขายึดถือเป็นวัฒนธรรมอิสลาม ซึ่งล้วนเป็นการกล่าวเท็จต่ออิสลามอย่างอภัยมิได้

ท่ามกลางความล้มเหลวทางการศึกษาของสตรีมุสลิม อีกด้านหนึ่งของเหรียญ ร้อยละของสตรีมุสลิมที่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ในปี 2002-2003 ตามสถิติของยูเนสโกมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ในบาห์เรนมีถึง 74% บังกลาเทศ 24% บรูไน ดารุสซาลาม 49% คีร์กีซสถาน 64% เลบานอน 47% กาตาร์ 71% ตุรกี 44% เมื่อเทียบกับ

สหรัฐอเมริกา 43% และญี่ปุ่น 25% ถ้าการมีความรู้สะท้อนให้เห็นถึงเสรีภาพของสตรีในกลุ่มประเทศต่างๆ ลิทธิที่สตรีได้รับในกลุ่มประเทศมุสลิมย่อมมีมากกว่าประเทศที่เสรีอย่างสหรัฐอเมริกาเสียด้วยซ้ำ

สำหรับประเทศไทย ซึ่งแม้จะไม่ใช่มุสลิม แต่ก็ไม่มีกีดกันทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็น ศาสนิกใด ในทางกลับกัน กลับให้โอกาสและสนับสนุนอย่างดีที่สุด มีนักศึกษามุสลิมและมุสลิมะห์จำนวนมากที่ได้รับทุนการศึกษาเรียนฟรีจากรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนทั่วประเทศ นักศึกษามุสลิมะห์ไทยจึงต้องมีการวางแผนทางการศึกษาอย่างชัดเจน พึงรำลึกว่าการชวนชวายเป็นและลงทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้คือหน้าที่หลักและกำไรที่ไม่มีวันสูญเสีย การแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาที่ตนเลือก จึงควรเป็นเป้าหมายหลักของชีวิตนักศึกษา และท้ายที่สุดต้องสามารถตอบโจทย์ให้ได้ว่า ตนได้สาระความรู้อะไรจากวิชาที่เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสังคมไทยและสังคมมุสลิมให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างไร

การวางตัวอย่างเหมาะสม ในสังคมมหาวิทยาลัย

การวางตัวให้เหมาะสมเป็นอีกจุดหนึ่งที่นักศึกษาต้องให้ความสำคัญ นักศึกษามุสลิมะห์ต้องสร้างและรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของความเป็นมุสลิมะห์ แสดงจุดยืนของตนอย่างถ่อมตนและอ่อนน้อม รู้จักและเคารพวัฒนธรรมของผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่ขัดกับหลักศาสนา ใช้ความอ่อนโยนและจิตวิทยาในการสร้างความเข้าใจกับต่างศาสนิก เพื่อนปรนและผูกมิตรกับเพื่อนนักศึกษา บุคลากรและอาจารย์ ที่สำคัญต้องพึงรำลึกอยู่เสมอว่า การแสดงความแข็งแกร่ง แม้จะตั้งใจทำเพื่อศาสนา ก็อาจทำให้ผู้อื่นยอมรับอย่างจริงจังได้

อนึ่ง ต้องยอมรับว่า ปัญหาที่สำคัญของนักศึกษามุสลิมะห์ปัจจุบัน คือ ทศนคติต่อบุคคลต่างกลุ่ม เช่น เพื่อนนักศึกษาที่ไม่ได้คลุมฮิญาบ เพื่อนนักศึกษาที่มีแนวคิดในประเด็นคิลาฟต่างกัน ดร.ยุซุฟ กือรฎอวียี เคยปรารภว่าการทำงานของมุสลิมะห์ในปัจจุบันจะหมกหมุ่นอยู่กับเรื่อง เครื่องไม่เคร่ง และยังไม่มีการก้าวข้ามสองค่านี้ออกมาเพื่อการพัฒนาที่สูงส่งยิ่งกว่า ด้วยเหตุนี้ นักศึกษามุสลิมะห์จึงควรปลูกฝังวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ไม่จำกัดพื้นที่งานตะฮะฮ์ให้อยู่กับเรื่องเสื้อผ้า การแต่งกาย แต่ต้องรำลึกว่า การตะฮะฮ์ฮ์ของท่าน ศาสดา (ช.ล.) มีจุดเริ่มต้นมาจากลักษณะนิสัยของท่านใน

ความเป็นอัลละมีน ผู้ซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือและวางใจได้ อัลกุรอานได้วางแนวทางไว้ว่า

“จงเรียกร้องสู่แนวทางของพระเจ้าของสุเจ้าด้วยวิทย์ปัญญา และการตักเตือนที่ดี และจงโต้แย้งพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีกว่า...” (อันนะห์ลี : 125)

อีกประการที่ต้องคำนึงถึง คือ การวางตัวในเรื่องหนุ่มสาว นักศึกษามุสลิมะห์ต้องเทิดทูนในเกียรติและศักดิ์ศรีของตน การกระทำอันใดที่จะนำไปสู่การลดเกียรติและศักดิ์ศรีของตัวเอง จึงควรหลีกเลี่ยงเสีย ให้คิดอยู่เสมอว่า คู่ชีวิตจะต้องปรากฏตัวเมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม การแสดงออกด้วยการขอดูอาต่อพระเป็นเจ้าเพื่อให้ได้มาซึ่งคุ้มครองที่ดีจึงเป็นสิ่งที่ดีมากที่สุดในชีวิตนักศึกษา การแสดงออกด้วยวิธีอื่นๆ เช่น ออกเคทเล่นเฟสบุ๊คอย่างไรชอบเขต และแนวทางอื่นๆตามสมัยนิยมล้วนแต่จะนำมาซึ่งจุดดำในจิตใจอันเป็นบ่อเกิดของความเย็นชาติต่อบาปทั้งสิ้น ท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) ได้สอนไว้ในวจนะของท่านว่า

“แท้จริงเมื่อบ่าวผู้หนึ่งทำความผิดใดประการหนึ่ง ก็จะมีจุดดำขึ้นจุดหนึ่งในใจของเขา เมื่อเขาหยุดทำความผิดและขออภัยโทษ จุดดำในหัวใจของเขาก็จะถูกลบ และหากเขาทำผิดอีกครั้ง จุดดำก็จะเกิดเพิ่มขึ้นอีกจนกระทั่งมันเต็มบนหัวใจเขา” (รายงานโดยอัคริมชีฮ์)

(โปรดติดตามตอนจบฉบับต่อไป)

***** ❀ ❀ *****

จตุรัส กนง.

อาหะหมัด ชามเทศทอง

ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม 2555 คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครได้ดำเนินงานต่างๆ ดังนี้

1. ดำเนินการประชุมสัปดาห์ประชากรมุสลิม เพื่อทำการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมุสลิม จำนวน 10 มุสลิม
2. ออกหนังสือแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมุสลิมที่ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งใหม่ 12 มุสลิม
3. จัดทำบัตรประจำตัวกรรมการอิสลามประจำมุสลิมให้แก่กรรมการอิสลามประจำมุสลิมจำนวน 86 คน
4. ทำการสมรส(นิกะห์) ระหว่างคนต่างชาติดกับคนต่างชาติ 9 คู่ คนต่างชาติดกับคนไทย 21 คู่ คนไทยกับคนไทย 4 คู่
5. ทำการตรวจสอบผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ของบริษัท/สถานประกอบการที่ขอให้ตรวจสอบว่าเป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาล หรือไม่ เพื่อขอรับรองฮาลาลและต่ออายุการรับรองฮาลาล จำนวน 55 แห่ง
6. จัดทำบทคุตบะห์วันศุกร์ส่งให้แก่มุสลิมและสถาบันการศึกษาศาสนา จำนวน 186 แห่ง
7. จัดประชุมอบรมปฐมนิเทศกรรมการอิสลามประจำมุสลิมที่ได้รับการคัดเลือกใหม่โดยจัดเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2555 จำนวน 86 คน
8. มอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กกำพร้าที่ยากจนประเภทรายเดือนๆละ 2,500 บาท จำนวน 10 คน ประเภทรายปีคนละ 5,000 บาท จำนวน 14 คน เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2555

การคัดเลือกและการแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมุสลิม

มุสลิมที่มีกรรมการพ้นจากตำแหน่งได้ประสานงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร (กอ.กทม.) เข้าไปดำเนินการประชุมสัปดาห์ประชากรมุสลิมเพื่อคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมุสลิมเข้ามาแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งซึ่งประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครได้แต่งตั้งและมอบหมาย ให้กรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครเป็นคณะกรรมการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมุสลิมโดยได้จัดประชุมสัปดาห์ประชากรมุสลิมเพื่อให้สัปดาห์ประชากรมุสลิมคัดเลือกกรรมการและเมื่อได้ประชุมคัดเลือกแล้วคณะกรรมการคัดเลือกได้เสนอให้ กอ.กทม. พิจารณาซึ่ง กอ.กทม. พิจารณาแล้วมีมติให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมุสลิม แทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งดังนี้

(1) มุสลิมที่รู้ลือบิดะห์ (หนองบอน) ประชุมคัดเลือกคอเต็บและกรรมการอิสลามประจำมุสลิมเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2555 โดยมีนายอาหะหมัด ชามเทศทอง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายบุญล้อม สาดและ เป็นกรรมการคัดเลือกผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมุสลิมมีดังนี้

- ตำแหน่งคอเต็บ ได้แก่ นายมาโนชญ์ ฮานาฟี
 - ตำแหน่งกรรมการ ได้แก่
1. นายประหยัด นิมละอ
 2. นายสอาด สาลี
 3. นายสมภพ จันทรพุ่ม
 4. นายกฤษดา สาลี
 5. นายสมชาย สาลี
 6. นายณรงค์ วงษ์สวัสดิ์
 7. นายมานิต อิสลาม

8. นายสมาน ทองนุช
9. นายบุญชู สาลี
10. นายอิสมาแอณ สมานมิตร
11. นายจรูญ จามจรี
12. นางอุบล นภากร

(2) มัสยิดนุรุลยะกิน (ท่าไข่) เขตหนองจอก ประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555 โดยมีนายชาติ แอนดริส เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายประสิทธิ์ เจริญผล นายมานันดร ป้อมขุนพรหม เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้แก่

1. นายทวีศักดิ์ พิมพ์สำฤทธิ
2. นายจรัส บัลลังน้อย
3. นายสมศักดิ์ เทียนมณี
4. นายมาลีกี มุฮำหมัด
5. นายสมโภชน์ ชื่นชม
6. นายประเสริฐ เจ๊ะสมัน
7. นายสำราญ พิมพ์สำฤทธิ
8. นายมานิต นิโฮ๊ะ
9. นายสมศักดิ์ บัลลังน้อย
10. นายสมศักดิ์ ไกรเพชร
11. นายธงชัย ศรีรักษา
12. นายสมศักดิ์ อยู่มัน

(3) มัสยิดนุรุลฮิดายะห์ (ไผ่เหลือง) เขตมีนบุรี ประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555 โดยมีนายเสน่ห์ ลังเต็ง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายอำพน นะมิ นายไพศาล เต็งหิรัญ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้แก่

1. นายดะริส หมัดสอาด
2. นายสง่า โต๊ะหมัน
3. นายชำนาญ อับดอระมาน
4. นายหวัง ชันลี
5. นายวิเชียร โต๊ะหมัน
6. นายอดุลย์ รอดเทียน
7. นายจำรูณ สิลาทอง
8. นายสุรพล อับดุลรอมาน
9. นายปราโมทย์ อับดุลรอมาน
10. นายสมหวัง มัดฮาซัน

11. นายสมศักดิ์ โชะะมาน
12. นายยุโสบ เขียวอ่อน

(4) มัสยิดนุรุดดีน (บ้านเกาะคลอง 13) เขตหนองจอก ประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2555 โดยมีนายสวาท มุฮำหมัดเย็ง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายประสิทธิ์ เจริญผล นายมานันดร ป้อมขุนพรหม เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้แก่

1. นายมุนิด เจริญวงษ์
7. นายประดิษฐ์ มุฮำหมัดยูโซ๊ะ
2. นายปาน ตวนกู
8. นายวินัย สุลอฆาน
3. นายวาฮับ มุฮำหมัดยูโซ๊ะ
9. นายสมหวัง ซอเฮง
4. นายประเสริฐ มะตะเรส
10. นายวิโรจน์ แสงไพจิตร
5. นายเสน่ห์ คะเด
11. นายอรุณ สะหะมัน
6. นายจรูญ แสงไพจิตร
12. นายจรัส ปู่ทอง

(5) มัสยิดยามิอุลมุตะกิน (ลำสาลี) เขตบางกะปิ ประชุมคัดเลือกอิหม่ามประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2555 โดยมีนายอรุณ บุญมาเลิศ เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายอาหะหมัด ขามเทศทอง นายกอเซ็ม มั่นคง เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้แก่ นายประภาส พวงศิริ เป็นอิหม่ามประจำมัสยิด

(6) มัสยิดชีรอญุดดีน (บ้านเกาะบัวขาว) เขตมีนบุรี ประชุมคัดเลือกคอเต็บประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2555 โดยมีนายอาลี กองเป็ง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายเสน่ห์ ลังเต็ง นายวัชรชัย เสนิงค์ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้แก่นายสัญญา กะแตะเซ็ง เป็นคอเต็บประจำมัสยิด

(7) มัสยิดบางอุทิศ เขตบางคอแหลม ประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2555 โดยมีนายอาหะหมัด ขามเทศทอง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายมนตรี หนูมา เป็นกรรมการคัดเลือก

ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ
อิสลามประจำมัสยิด ได้แก่

1. นายสวัสดิ์ หลังสัน
2. นายโชติ พุดมตาล
3. นายเดรี ชุมเดชา
4. นายมานิตร์ ดาวแย้ม
5. นายชาคริต เพียรทรัพย์
6. ว่าที่ร้อยตรีจักรพงษ์ อ่อนเกตุพล
7. นายศักดิ์ดา เมฆลอย
8. นายสงกรานต์ เม่นทอง
9. นายวีระ ธรรมรัฐ
10. นางสาวชวลี บุญโต
11. นายทวีเดช เจริญสง่า
12. นางสาวโซเฟีย กาญจนา

(8) มัสยิดฮัจญ์อัลอิสลาม (สามอิน) เขตวัฒนา ประชุม
คัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน
2555 โดยมีนายอาหะหมัด ชามเทศทอง เป็นประธานคณะ
กรรมการคัดเลือก นายบุญล้อม สาดและ นายกอเซ็ม มั่นคง
เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายสลาม เดชะชีพ
2. นายสมคิด บุญมาเลิศ
3. นายปรีชา แฉล้มวาริ
4. นายสุนทร วงศ์เดอริ
5. นายพงษ์ศักดิ์ มีสุวรรณ
6. นายประเสริฐ หมั่นแพ่งวาริ
7. นายบุญมา อ้นนันทน์
8. นายชวลิต วงศ์หวังจันทร์
9. นายปริญญา วงศ์เดอริ
10. นายสง่า นาคนาวา
11. นายสุขเกษม เดชะชีพ
12. นางคอดีเยาะ บุญมาเลิศ

(9) มัสยิดซอลิฮุลมุสลิมิน (ลำตันกล้วย) เขตหนองจอก
ประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 25
พฤศจิกายน 2555 โดยมีนายสมัย เจริญช่าง เป็นประธาน
คณะกรรมการคัดเลือก นายสวาท มุฮำหมัดเย็ง นายประสิทธิ์
เจริญผล เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือกและได้รับ
การแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้แก่

1. นายทวี นทีพิทักษ์
2. นายสอาด อิบรอเฮม

3. นายณรงค์ โพรงมณี
4. นายวิรัตน์ โต้ะสะและ
5. นายดล อิบรอเฮม
6. นายรอมัด โพร้กระเจน
7. นายสำราญ จันทร
8. นายสมศักดิ์ เย็นประเสริฐ
9. นายหะรณ เย็นประสิทธิ์
10. นายเจริญ โพร้กระเจน
11. นายวิชัย ดลเจริญวันชัย
12. นายจันทร์ จันทร์แดง

(10) มัสยิดเนียะมาตุลมักบูลิน (แบนใหญ่) เขตหนองจอก
ประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเมื่อวันที่ 30
พฤศจิกายน 2555 โดยมีนายชาติรี แอนดารีส เป็นประธาน
คณะกรรมการคัดเลือก นายสวาท มุฮำหมัดเย็ง นายประสิทธิ์
เจริญผล เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก และได้รับ
การแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้แก่

1. นายมานพ มุฮำหมัด
2. นายสวาท กอเซ็มมุซอ
3. นายชลอ มะฉิม
4. นายปรีชา กันซัน
5. นายสมชาย เล็มเยะ
6. นายอารี สุขโซ
7. นายสุรพงษ์ มุฮำหมัด
8. นายสมบัติ ฮาริมดี
9. นายสำราญ ช้างสุวรรณ
10. นายสมชาย สุขไสว
11. นายศิริพงษ์ รัสมิ
12. นายสมบัติ รักกลีกร

กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่ง
ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนธันวาคม 2555
มีกรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งดังนี้

กรณีพ้นจากตำแหน่งเพราะเสียชีวิต 3 ราย

1. นายสมจิตร ฤทธิดี อิหม่ามประจำมัสยิดมiftาฮุนยีนาน
เขตบึงกุ่ม
2. นายมานะ ศรีสวาท คอเต็บประจำมัสยิดอมันนฤมิตร
เขตบางคอแหลม
3. นายซีฮามุดดีน มานน้อย คอเต็บประจำมัสยิด

